ANUL I No. 131 — 6 PAGINI 2 LEI — Sâmbătă 6 Decembrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia din Bucureşti, Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.08.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P-tru instituţii 1000 lei | Redacţia din Chişinău, Strada Mihai Eminescu, 19, Telefon 302

Cine vrea să câştige în această lume, trebuie să îndrăznească.

Aceluia care nu e gata sau nu e capabil să lupte pentru fiinţa sa, eterna providenţă i-a hotărît sfârşitul.

Că existăm noi ori nu, e indiferent. Dar e necesar să existe neamul.

ADOLF HITLER

BASARABIA, PĂMÂNT DACO-ROMAN

Contestarea dreptului românesc asupra ţinutului botezat târziu cu numele de Basarabia, n'a trecut nici prin mintea duşmanilor noştri, decât foarte de curând.

Limba, obiceiurile, portul şi viaţa românească din Basarabia stăteau permanentă dovadă în faţa lumii, iar istoria scrisă cu sânge dela Alexandru cel Bun şi Ştefan cel Mare până la mărunţii Domni ai Moldovei slăbite pecetluesţe dreptul de stăpânire românească asupra Basarabiei.

Cetăţile de pe litoralul basarabean dărâmate în atâtea rânduri reclădite şi întărite de toţi Domnii Moldoveni au fost ochiul românesc ce privea în largul mărilor, pe drumurile viitorului său, inima Moldovei în care pulsa toată viaţa comercială poarta pe care intrau şi ieşeau bogăţiile lumii din părţile acestea.

Dar viaţa românească din Basarabia, istoria românească a Basarabiei, nu este lucru de import adus târziu vreme de moldoveni dornici de cuceriri. Ci ea a crescut firesc, floare românească din rădăcină străveche daco-romană.

De pe vremea împăratului roman Augustus, Basarabia este alipită Moesiei Inferioare. Urmele trecutului roman pe pământul ei mărturisesc, la tot pasul adevărul acesta. Valul Troian de sus năzuia, încă din epoca romană, să pună spre răsărit stavilă în calea năvălirilor barbare, apărând bogăţia vitelor a fructelor şi a întinselor lanuri din Bugeac, de pustiiri noui.

Dela Chilia în sus pe Dunăre cetăţile romane s'au înşirat ca mărgelele, locuri de debarcare a legiunilor romane a coloniştilor ce se statorniceau prin părţile acestea locuite de daci dârzi şi aspri la vorbă şi la faptă.

Din negura trecutului îndepărtat încearcă să se desluşească în minte, ca un abur ce se mlădie după o siluetă de cetate solidă aşa cum numai Romanii au ştiut să construiască. Literata Cantalozatio, Imornes, înălţându-se unde astăzi este Ismailul. Şi acum ţăranii din împrejurimi denumesc oraşul cu numele de Imil, derivat din vechiul Imornes.

Uneori mărturiile stăpânirii romane stăruesc să dăinuiască până aproape de zilele noastre. Iată, spre Bolgrad, pe şoseaua cea mare, până acum 80 de ani, ruinele cetăţii romane Tanata se vedeau încă. Locuitorii o numeau încă Tinta. Ştefan cel Mare, vajnicul apărător al Basarabiei, o reconstruise, iar după stingerea lui, Turcii au dărâmat-o în bună parte, clădind cu ea cetatea Tabac de lângă Bolgrad.

Şi cetăţile romane nu se opresc numai pe litoral. Romanii nu veniseră în Basarabia cu scop comercial ca genovezii şi pisanii de mai târziu. Aşezarea lor se voia veşnică şi cetăţile se ridicau şi înlăuntrul provinciei. In şesul Dunării, cetatea romană „Campis" denumită după felul terenului pe care era ridicată, iar unde azi este oraşul Reni cetatea Ierni. Mai înlăuntrul, culbul viteaz al Dacilor rezistă mai îndelung cu formele lui proprii de viaţă, cu datinele şi limba lui. La gura Prutului, Daciporata cetate romană, păstrează însă în numele său, uimirea şi nemărturisita admiraţie pentru poporul dac. In alte locuri cetăţile păstrează numele dac întreg, trecând prin vreme mărturisitoare a existenţei lor de popor viteaz: Piroboridava şi Zarigadava.

Năvălirea Hunilor din secolul al IV-lea ca un tăvălug pustiitor trebuie să fi prefăcut în cenuşă cine ştie câte cetăţi romane şi dace, mai ales în Basarabia, unde furia lor năvălitoare era nepotolită de nimic.

Puţine câte ne-au rămas, urmele daco-romane din Basarabia, dau Românilor urmaşi drepturi de peste 2.000 de ani asupra acestei provincii, iar sângele care s'a risipit generos pe pământul ei şi în zilele noastre răspunde pentru totdeauna celor ce întreabă, cât am iubit şi iubim Basarabia.

A fost a noastră şi numai a Românilor poate fi Basarabia în care pietre romane stau încă sub lanurile ce cresc de aur în Bugeac.

Emilia Şt. Milicescu

UN NOU CONSILIU DE MINIŞTRI PREZIDAT DE D. MAREŞAL ION ANTONESCU

Miercuri 10 Decemvrie crt. s'a ţinut un Consiliu de Miniştri, sub preşedinţia d-lui Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, la care au participat domnii: profesor Mihai Antonescu, vice-preşedintele Consiliului de Miniştri, C. Stoicescu, ministrul justiţiei, prof. dr. Petre Tomescu, ministrul muncii, sănătăţii şi ocrotirilor sociale; prof. I. Petrovici, ministrul culturii naţionale şi al cultelor; general Victor Iliescu, I. Sandu şi I. C. Petrescu, subsecretari de stat la Ministerul Culturii Naţionale şi al Cultelor şi prof. Al. Marcu, subsecretar de Stat la Ministerul Propagandei Naţionale.

1. In urma raportului d-lui prof. dr. Tomescu referitor la necesitatea unui Decret-Lege, care să prelungească termenul de executare a obligaţiunilor Ministerului Sănătăţii să construiască institutii noui, în baza unor convenţii, donaţii sau legate, d. Mareşal Antonescu a dat d-lui Ministru al Justiţiei, însărcinarea să studieze această problemă, pentru toate departamentele şi să prezinte măsurile legale necesare, legitimate de actuala stare de război.

2. — D. prof. dr. Tomescu, ministrul sănătăţii, a prezentat Anuarul Oficial al Medicilor, întocmit

pentru prima oară în ţara noastră, hotărându-se ca autorităţile publice să ţină seama de datele Anuarului în utilizarea medicilor.

Deasemenea s'a stabilit ca Ministerul Sănătăţii să procedeze la recensământ, acordându-se aceste titluri numai acelora cari au pregătirea technică necesară.

3. D. Mareşal Antonescu a arătat constatările făcute de D-sa la o inspecţie a unui centru de pregătire premilitară din Capitală şi a dat indicaţiuni d-lui subsecretar de Stat general Victor Iliescu asupra modului în care trebue făcută educaţia morală şi eroică a tineretului.

Tot în cadrul pregătirei premilitare se va căuta să se facă tineretului o cât mai atentă educaţie higienică, rămânând ca, în colaborare cu Subsecretariatul de Stat al Muncii această îngrijire să fie extinsă şi asupra locuinţelor, controlându-se de aproape aplicarea dispoziţiunilor cu caracter social în vigoare.

Soldaţii germani de pe frontul de est îşi construesc adăposturi pentru iarnă în pădurile Rusiei

IN JURUL UNUI MEMORIU

Acum câteva zile, ziarele au publicat un memoriu al d-lui C. Garoflid, adresat Conducătorului, în care se vorbeşte printre altele, şi de svonurile cari au atribuit în ultimul timp guvernului intenţia unei noui exproprieri.

Pentru un popor legat de veacuri de pământul care 'a constituit pentru el principala sursă de viaţă, orice problemă care ar atinge cât de puţin chestiunea agrară are o capitală însemnătate. Şi asta, cu atât mai mult cu cât agricultura noastră a trecut prin momente critice, când valoarea calitativă şi cantitativă a produselor noastre a scăzut mult.

Motivele acestei schimbări vor trebui căutate în consecinţele imediate ale exproprierii rurale, care, dacă a împroprietărit pe ţăranul român, a pus — în schimb — în discuţiune o serie de probleme cari se cereau imperios rezolvate, pentru binele mers al economiei româneşti.

Una dintre aceste consecinţe şi unul din motivele acestei bruşte scăderi calitative şi cantitative a produselor noastre agricole, a fost imposibilitatea micii proprietăţi de a cultiva pământurile cu mijloacele care le avea la îndemână marea proprietate.

Aceasta a fost prima şi cea mai însemnată piedică pusă în calea desvoltării economiei noastre agrare de după războiul din 1916—1918.

De aici nevoia din ce în ce mai simţită de a se veni în ajutorul micii proprietăţi, de aci grija cea mare pe care a vădit-o încă dela început Conducătorul, pentru înzestrarea ţăranului român cu unelte care să-i dea posibilitatea unei culturi cât mai bune.

„Cred că proprietatea mică trebuieşte sprijinită, pentrucă fiind mai slabă economiceşte, are nevoe în mult mai mare măsură, de ajutorul statului, decât proprietatea mare şi mijlocie" *spune Conducătorul în răspunsul la memoriul d-lui Garoflid.*

A doua cauză care a pricinuit cunoscuta criză agricolă, este fărâmiţarea — prin moştenire şi vânzare — a acestei mici proprietăţi.

Această fărâmiţare — fatal — trebuea să aducă o scădere a nivelului producţiunii noastre agricole.

De cele mai multe ori, proprietatea agricolă, astfel fărâmiţată, nu mai era suficientă pentru a putea forma o familie mai numeroasă, zi cărei membrii, implicit, trebuiau să părăsească agricultura pentru a căuta aiurea alte mijloace de existenţă.

In cele mai multe cazuri, petecul de pământ abia putea da atât cât o familie — nu prea numeroasă — să-şi poată ţine zilele.

Iată pentru ce — în adevăr — svonurile despre o nouă expropriere erau destul de îngrijorătoare, fiindcă ea nu ar fi făcut decât să continue fărâmiţarea proprietăţii agricole.

Răspunsul d-lui Mareşal Antonescu spulberă îngrijorarea creată de aceste svonuri.

„Sunt convins că proprietatea este unul din stâlpii organizării sociale, lucru pe care l-am afirmat în repetate rânduri", *spune Conducătorul.*

„De aceea ea trebue apărată şi întărită".

Şi desigur că înfiinţarea acelui „bun de familie" care se anunţă ca una din reformele de viitor, nu va face decât să oprească tendinţa de fărâmiţare a micii proprietăţi.

Siguranţa-atât de necesară unei paşnice activităţi de propăşire, a fost redată agricultorilor prin răspunsul Conducătorului!

„Eu nu am în program exproprierea".

N. P. Sterescu

PROBLEMA COMBUSTIBILULUI

In fiecare început de iarnă se discută despre combustibil şi se afirmă că nu se găseşte ori când, ori cât, şi ori unde, spre a fi satisfăcute cu prisosinţă toate cerinţele consumatorilor.

Anul acesta discuţiile privitoare la combustibil sunt şi mai aprinse şi criticile mai aspre ca de obicei.

Căci criticele n'au lipsit niciodată, chiar în vremurile normale. Cum ar putea ele să lipsească în prezent, când numai normale nu sunt împrejurările prin care trecem.

Să ne fie îngăduit să examinăm, mai amănunţit, problema combustibilului în România, care nu e indisolubilă, dar nici nu poate fi deslegată aşa, uşor, bătând din palme.

De obicei când se vorbeşte de combustibil, se gândeşte la lemne de foc şi la păcură, ce se întrebuinţează pentru încălzirea locuinţelor şi trebuinţele casnice.

Dar cea mai mare parte din combustibilul ce se consumă în ţară o întrebuinţează industriile, în special cele de transformare, care, acestea din urmă, folosesc anual combustibil în valoare de peste trei miliarde lei.

Pentru producerea energiei necesare în întreprinderile industriale se întrebuinţează lemne, petrol, gaz de petrol şi cărbuni bruni. Prea puţine dintre acele întreprinderi folosesc gazul metan şi cărbunii inferiori. Şi mai puţine sunt cele care folosesc energia produsă de căderile de apă, energia hidraulică.

Deci lemnul se întrebuinţează la noi pentru încălzitul locuinţelor, ca şi al cuptoarelor din uzine.

Extracţia acestor lemne din păduri se reduce anual cantitativ, pentru că, după războiul mondial, s'a făcut la noi o tăere sălbatică a pădurilor şi multe din ele n'au mai fost lăsate să se regenereze; în locul lor creindu-se terenuri arabile. Mai e nevoe să amintim cine au fost exploatatorii pădurilor desfiinţate şi deci profitorii tăerii sălbatice a bogăţiei noastre forestiere ?

Nu trebue să se uite nici faptul că prin pierderea Ardealului de Nord am pierdut şi bogate regiuni acoperite cu păduri, de unde se aproviziona cu lemne şi Vechiul Regat.

Acestea sunt cauze de ordin general, care explică de ce oraşele n'au acum, în timpul iernei, cantităţi îndestulătoare de lemne de foc.

Dar sunt şi cauze speciale, care au contribuit la îngreunarea aprovizionării cu acest fel de combustibil.

In cursul verei au căzut multe ploi, care au inundat drumurile din pădurile aflate în tăere, ca şi căile ferate înguste pe care se transportă lemnele tăete până la gările aproiate.

In acelaş timp cerinţele războiului au impus rechiziţionarea căruţelor şi cailor, cu care deadeasemenea se transportă lemnele din păduri la gările de încărcare.

Şi tot din cauza războiului, căile ferate n'au fost în măsură să dea la timp vagoanele necesare pentru transportul lemnelor în oraş, întrucât acele vagoane au servit la ducerea pe câmpurile de concentrare şi de luptă a trupelor şi materialelor de război.

In prezent se merge spre normalizare. Se organizează convoae de căruţe cu care să se scoată lemnele din păduri spre a fi duse la gări, iar căile ferate dispun de vagoane libere pentru transportarea acelor lemne în oraşe.

Dintre oraşele ţării, Capitala ţine recordul trebuinţei de lem-

(Continuare în pag. 4-a)

Inaugurarea reluării curselor tramvaelor din Odesa. Numai după o lună de ocupaţie românească, viaţa în marele port şi-a reluat cursul normal

FLOTA ENGLEZĂ

INTR'UN MOMENT GREU

Japonezii au debarcat în insulele Filipine şi în peninsula Malaya

La Tokio mulţimea a manifestat pentru succesele obţinute şi s'au cetit moţiuni naţionaliste

Războiul din Extremul Orient continuă cu acelaş ritm şi aceiaş putere de distrugere. Comunicatele Marelui Cartier imperial sunt unanime în a arăta că forţele japoneze navale, aeriene şi terestre obţin peste tot victorii desăvârşite împotriva Statelor Unite şi a Angliei. Astfel amănuntele acestor comunicate, sosite în ultimul moment, informează că în cursul serii de eri, pe coasta orientală a Malaeziei, au mai scufundate trei dintre cele mai mari vase de linie. Aceste vase sunt faimoasele Prince of Wales, Repulse şi King George V. Pentru a se vedea proporţiile pierderilor suferite de englezi cu această ocazie, se poate preciza că Prince of Wales era unul dintre cele mai moderne şi mai grele unităţi din lume şi că avea o deplasare de 35.000 tone, atingând o viteză de 29 de noduri pe oră. Armamentul acestui vas uriaş era considerabil. Poseda 58 de tunuri, între cari 10 aveau calibrul de 35,5 m.m. Deasemenea, mai poseda 8 mitraliere antiaeriene, mai multe lansatoare de torpile şi 4 avioane la bord.

Dar Prince of Wales, pe lângă viteza şi armamentul lui, mai era prevăzut cu cuirase de flancuri în grosime de 356 mm. şi cu o cuirasă specială menită să-l apere de bombele şi torpilele aeriene şi de acelea ale submarinelor.

Vasul Repulse, ca şi Prince of Wales, era cam din aceiaş categorie. Deplasarea lui era de 32.000 tone şi avea o viteză de aproape 30 de noduri pe oră. Construit în 1916, Repulse suferise între timp modificări esenţiale pentru a face faţă technicei actuale a războiului. Pe bordul lui el poseda 30 de tunuri de toate calibrele, 6 dintre ele fiind de 38,1 mm. Avea, spre completare, 10 mitraliere şi 5 lansatoare de torpile. Nu-i lipseau nici avioanele necesare.

Totalul ofiţerilor şi soldaţilor de pe aceste două vase gigantice era de aproximativ 2700. D'intre ei, majoritatea a pierit în valuri.

Despre King George V lipsesc amănunte, dar se crede că elementele lui technice ar fi identice cu ale celorlalte două vase scufundate.

Afară de aceste grave pierderi, englezii continuă să înregistreze şi altele. Astfel, câteva vedete japoneze cari încrucişau în rada Hongkongului au torpilat vasul de patrulă englez Saint Monace. Echipagiul a fost făcut prizonieri. „Kokumin Shimbun" publică, deasemenea, că japonezii au capturat un vapor de comerţ de 6000 de tone şi înarmat cu câteva tunuri.

Din Tokio se anunţă că un submarin făcând, probabil, parte din flota asiatică a Statelor Unite, a fost scufundat de unităţi japoneze în larguI insulelor Palau. Submarinul, se crede a şti, părăsise Manilla şi se îndrepta spre apele Japoniei.

Paralel cu acţiunea atât de strălucită dusă de flota japoneză, armata de uscat execută operaţiuni fulgerătoare nebătătinden. Serviciul britanic de informaţii declară că japonezii au reuşit să debarce şi alte trupe în peninsula Malaya. Situaţia acestei peninsule, spune acelaş serviciu, este din ce în ce mai dificilă. Oraşul Singara ar fi în mâinile japonezilor, iar din S'ngapur populaţia civilă fuge disperată în interiorul peninsulei.

(Continuare în pag. 4-a)

DUH SI SLOVA

CONFERINȚE

„FRONTIERELE ROMÂNIEI"

In sala teatrului din Brăila, a vorbit în Duminica de 7 Decembrie a. c., binecunoscutul ziarist d. *Romulus Seișanu*, redactorul pentru politica externă al marelui ziar „Universul".

In introducerea pe care a făcut-o conferinței sale, d. *Romulus Seișanu* a făcu o expunere pe larg a fazelor evoluției fenomenului „frontieră", dela început până la apariția în viața oamenilor și a popoarelor. Aceste frontiere au avut o influență covârșitoare asupra desvoltării grupurilor de oameni și formării statelor.

Ele sunt de mai multe feluri și au caracterizat epoci de istorie și faze din evoluția propriu zisă a Omului.

Majoritatea frontierelor sunt naturale, adică bazate pe elementele fizice, — munți, ape, mări, oceane, — neținând seama de elementul uman, adică de starea etnică a celor cari locuesc acest teren.

Mai târziu, când diplomația s'a desvoltat mai mult, au apărut în istoria oamenilor frontiera prin convenție, adică frontiera artificială.

Abia în epoca modernă a istoriei a apărut acest nou tip de frontieră: frontiera bazată pe elementul uman, etnic, combinat cu elementul fizic.

Această *frontieră etnică* este cu totul superioară celorlalte feluri de frontiere, fiindcă ea ține seamă de *ființa umană* care populează terenul dintre frontiere. Frontiera etnică este, deci, o frontieră *determinată* de elementul uman, etnic.

Acestui fapt se datorește nouă epocă a lumii, în care popoarele tind să se organizeze în state unitare din punct de vedere național și să formeze elemente puternice de progres, echilibru, cultură și civilizație.

Trecând la frontierele țării noastre, conferențiarul constată că nici Carpații nici Dunărea și nici un alt element fizic sau convențional nu

fost considerate în trecut de Români drept frontierele firești.

Carpații nu i-au despărțit, ci i-au unit pe cei dinț'o parte și cealaltă. Acești munți, prin așezarea lor de-a lungul pământului românesc, între Dunăre și Tisa, n'au fost o barieră, ci o trăsură de unire între toți Românii.

Mai mult decât atât chiar, Munții Carpați, cu ramurile, văile și platourile lor, dintre care cel al Transilvaniei este cel mai de seamă, au fost adevăratul leagăn al poporului românesc, care i-a cunoscut foarte bine, spre deosebire de alți munți frontieră din Europa — cum sunt munții Alpi sau munții Pirinei, — cari au rămas cu totul necunoscuți locuitorilor din apropierea lor.

Deasemeni, nici Nistrul și nici Dunărea nu sunt frontiere etnice, deși sunt naturale, — pentrucă dincolo de ele trăesc masse compacte de Români. Deaceia, aceste două mari ape, care în alte părți ar fi putut fi frontiere fizice definitive și de nedesrădăcinat, la noi nu au fost socotite niciodată, nici în trecut, nici azi, drept frontiere extreme ale românismului.

Numărul extrem de mare al Românilor aflați dincolo de Dunăre și dincolo de Nistru, până la Nipru dovedesc în mod clar, că frontierele naturale sau convenționale din trecutul istoric al Țărilor Românești au fost depășite în măsură strivitoare de *expansiunea etnică* a poporului nostru.

Nici cele mai mari frontiere, atinse prin tratatul dela Versailles, n'au putut cuprinde în ele întreaga arie de răspândire a neamului românesc.

Ca o deducție a celor de mai sus, intervenția noastră în conflictul dintre Rusia Sovietică și Germania a fost impusă de drepturile și interesele noastre național-etnice, precum și de interesele vitale ale civilizației europene.

Ion Nicola

Primul premiu dela expoziția din Veneția

Un film monumental: „Coroana de fier"

Cea de „A 9-a Expoziție internațională de Artă Cinematografică", care a avut la Veneția, ne-a dovedit că, în ciuda războiului, ritmul producției studiourilor italiene și germane, nu numai că nu a scăzut în lunile din urmă, dar că a devenit mai viu.

Italia a prezentat la această Expoziție, un ansamblu de filme de lung și de scurt metraj care înfățișează o necontestată biruință a cineaștilor italieni atât în ceea ce privește numărul cât și însușirile artistice.

Printre aceste filme, locul de cinste l-a avut „Coroana de fier", pe care critica internațională l-a primit cu un entuziasm întemeiat pe o critică obiectivă. Unanimitatea juriului a hotărât decernarea „Cupei

Mussolini" — cea mai înaltă distincție cinematografică — producătorilor lui.

Fără îndoială, „Coroana de fier" înfățișează unul din cele mai mari eforturi artistice și de producție pe care cinematografia italiană l-a împlinit până în prezent. Însemnătatea acestui film o stabilește atât dificultățile învinse, anvergura cadrului, cât și calitatea realizării scenice și a interpretării. Mijloace și energii impunătoare au fost închinate unei opere izvorâte dintr'o fantezie prodigioasă. !Nu a fost precupețit nimic pentru ca în studiourile și pe ariile celebrei „Cinecittà" să apară ca din vis pădurile și stâncile prăpăstioase ale Impărătiei Mărli și a Mantelui; să se înalțe spre cer numai puțin fantasticele ziduri ale Impărăției lui Kindaor.

Regatul Mării, Impărăția Manilor, fără de basm a lui Kindaor; Regele Sedemund, Regele Arlax, Regele Licniu: acestea sunt câteva nume pe care le întâlnim de-a-lungul lanțului nesfârșit de episoade care constituesc subiectul „Coroanei de Fier".

Iar dacă mai pomenim de Tundra, de Furka, de Valea Leilor și de alte ținuturi asemănătoare, veți înțelege că ne aflăm într'o lume care depășește realitatea ca să intre în lumea celei mai aprinse închipuiri. Epoca este aceia nelimpede a prinților veacuri de după Christos.

Ar fi zadarnic să căutăm indicații precise în ceea ce privește arhitectura, armele și costumele, căci după cum am spus, avem de a face cu un film de fantezie la care au colaborat toate stilurile, goticul, cel al renașterii, adzecul și altele, toi atât de însemnate pentru istoria omenirii sau care au trecut timide prin râul anilor.

Ce au putut făuri cineaștii italieni din acest învălmășag de elemente disperate? O lume când vag mitică sau plină de aluzii la evenimente însemnate istorice, când pur și simplu fantastică.

O nouă școală: „Academia pentru institutoarele copilăriei"

La Roma a fost întemeiată, sub auspiciul Consiliului central al Fasciilor Feminine, o „Școală pentru pregătirea institutoarelor copilăriei". Această școală are sarcina de a pregăti educatoare în stare să-și exercite opera după principii pedagogice și morale în strictă legătură cu clima vremurilor fasciste. Cursurile școlii pot fi urmate de membrele partidului național fascist care au împlinit vârsta de douăzeci de ani și nu au depășit treizeci. Ca certificat de studii se cere cel puțin diploma gimnazială. In afară de această exigență, candidatele trebuesc să cunoască cel puțin o limbă străină, să prezinte o moralitate, atât în ceeace privește familia și persoana sa, ireprosabile, cum și mărturia unei dovedite credințe fasciste. Vor fi preferate candidatele care posedă diploma școalei de maternitate.

Programul, care prevede un învățământ cu privire la puericultură, psihologie infantilă, meșteșugul infirmeriei, igiena alimentară, precum și la cultura fascistă, va fi completat cu numeroase probe practice cum și printr'o perioadă de călătorii în străinătate, în cursul căreia elevele vor vizita și vor face practică la institutiile asemănătoare străine în scopul de a-și completa pregătirea profesională și de a-și șlefui și perfectiona cunoștințele de limbă străină.

Elevele care au trecut examenele finale ale primului curs — căci sunt două cursuri — vor fi admise la cel de al doilea, la sfârșitul căruia vor obține în urma unui riguros examen diploma de „Institutoare pentru copilărie".

Antisocialismul fascist în gândirea lui Mussolini

de GIUSEPPE BOTTAI
Ministrul Educației Naționale al Italiei

(SFÂRȘIT)

In legătură cu restrângerile socialiste în fascism, trebue însă să ne înțelegem din capul locului. Mai întâi, punctele de contact nu privesc postulatele esențiale, după cum de altfel am căutat să dovedesc în această lucrare. Apoi, în vreme ce aceste postulate în fascism au un conținut realist, dat fiindcă se înfăptuesc pe deantregul în sistem, în acțiunea social democrației și a bolșevismului nu sunt de cât un paravan după care se ascund țeluri în realitate deosebite. De pildă, schema sindicală sovietică, dacă trecem cu vederea faptul că ei nu ține seama de întreprinzător, este foarte asemănătoare aceleia italiene (libertatea lăsată muncitorilor de a intra sau nu în sindicate, contractele colective, aplicarea normelor colective și a acelora neînscriși în sindicate, valabilitatea contractelor individuale în cazul când condițiile sunt mai favorabile). In realitate însă, nu se întâmplă așa, dat fiindcă sindicatul este etatizat sau monopolizat de o singură clasă. Pe de altă parte, „Tablele Scolii" italiene prevăd școli internate de stat care să dea putința copiilor și tinerilor nevoiași, dar meritoși, să studieze fără nici o cheltuială din partea părinților. Ceva asemănător a fost înfăptuit și în Rusia. Dar alegerea poate oare fi neinfluențată și nepărtinitoare, atunci când nu există egalitate juridică între categoriile care alcătuesc Națiunea? Această situație face să apară cu totul formală și schema reprezentanții politice, presupusă de Constituția din 1936. Nu există adevărată reprezentare, când aceasta este parțială, a unei singure clase, admițând că chiar s'ar înfăptui.

Chiar dacă renunțăm la examinarea complexei probleme ce constă în a determina când o orânduire politică poate să fie socotită socialistă, cel mai puțin ce putem cere de la înfăptuitorii socialismului este că, ei trebue să împlinească, pe scară cât mai întinsă și cât mai degrabă cu putință, nevoile materiale și culturale ale maselor populare. Numai începe nici o îndoială că, în această privință noi fasciștii suntem mai socialiști de cât bolșevicii.

Mussolini a fost cel dintâiu care a spus că, munca nu este obiectul, ci subiectul economiei Dar, ținând seama de ceea ce s'au arătat a fi socialismul și comunismul în doctrină și în practică, cum și de faptul că Fascismul este o doctrină de sine stătătoare, „depășind liberalismul și socialismul crează o nouă sinteză", este de prisos a se mai spune că Fascismul are răsfrângeri socialiste sau că socialismul prezintă răsfrângeri fasciste. Problema punctelor de contact are o însemnătate relativă.

Ceea ce este foarte important este însemnătatea socială a Regimului Fascist luat în întregul lui. Ea intrare cu foarte mult, nu numai pe aceia a experienții ruseți, ci și pe aceia înfățișată de programele tuturor curentelor socialiste din lume. Țelul fascismului este, cum am spus mai înainte, o mai înaltă dreptate socială. „Ce înseamnă această mai înaltă dreptate socială? Inseamnă munca garantată salariu echitabil, cămin plăcut și confortabil, înseamnă putința de a evolua și de a propăși neconținut. Dar nu numai atât: înseamnă că muncitorii trebue să intre tot mai mult în miezul lucrurilor pentru a putea cunoaște procesul de producție și a lua parte la necesara lui rânduială". (Cuvântare rostită în fața muncitorilor din Milano, 6 Octombrie 1934).

Dacă această experiență socială a veacului al XX-lea, care se extinde grabnic pe un plan de universalitate, dacă nu poartă numele de „socialism", nu înseamnă că nu cuprinde „data socială". Corporativismul poate fi rezumat astfel: intervenția Statului în economie și în raporturile de muncă, în vederea rânduelii organice și a desvoltării unitare a producției, înfăptuită nu de sus ci de institute corporative, sindicate și corporații, care alcătuesc orânduirea tuturor forțelor producătoare. Acestea sunt cuprinse în Stat, alcătuind o parte din orânduirea sa juridică, ceea ce aduce cu sine împăcarea, în sistem, a intervenției Statului cu autocârmuirea categoriilor producătoare. Acțiunea acestor institute face astfel cu putință armonizarea intereselor individuale de categorie și naționale. La o rânduială economică astfel întocmită nu se poate ajunge în afara orânduelii corporative, întemeiată pe egalitatea juridică a factorilor producției și pe conlucrarea lor. Din această pricină fascismul înseamnă corporativism. Totul este sistemul-reglementarea obștească prin normele juridice ale raporturilor de muncă și economice: abolirea grevelor și a lock-out-urilor; resolvarea conflictelor de muncă prin magistratura muncii; ocrotirea, asigurarea, educarea, instruirea păturilor muncitoare; putința producătorului de a lua parte, în această calitate a sa, la viața Statului. „Noi trebue să dorim ca toți muncitorii italieni să simtă că noi nu făurim așezămintele numai pentru a da o formă schemelor noastre doctrinale, ci creem așezăminte care trebue să dea la un moment dat roade pozitive, concrete, practice și care pot fi lesne văzute. Trebue ca la un moment dat lucrătorul, muncitorul pământului să-și poată spune lui însuș și la ai lui: dacă astăzi eu trăesc mai bine, acest fapt se datorește așezămintelor pe care le-a făurit Revoluția". (Mussolini, Pentru Statul corporativ, 14 Noembrie 1933).

Intreg complexul edificiu mussolinian, clădit în douăzeci de ani de regim, toate înfăptuirile de care își poate da oricine seama, vin să ne arate că acest sistem, aie cărui principii sunt enunțate în statutul social al Fascismului, „Tablele Muncii", este viu și real, și nu a rămas un simplu program, mai mult sau mai puțin vag, învăluit în păcle ideologice. Apare deci, limpede afirmația Ducelui că, sistemul nostru nu este socialism de stat sau oricare altfel de socialism, „cum ar putea socoti vreun observator neghiob și nepriceput"; și nici liberalism, nepăsător față de coalițiile de interese, a căror contrazicere, când nu este stăpânită, poate pune în primejdie liniștea și viața însăși a Nației. (Mussolini, Cuvântare rostită la adunarea cincinală a Regimului, 10 Martie 1929). Experiența italiană constă „în orânduirea juridică a tuturor forțelor care contribuesc la producție". Și mai limpede: „Statul fascist a revendicat și domeniul economiei, și prin instituțiile corporative, sociale, educative făurite de el, sensul Statului ajunge în cele mai îndepărtate straturi ale poporului, și în cuprinsul Statului circulă încadrate în organizațiile respective, toate forțele politice, economice, spirituale ale Nației" (Doctrina Fascismului), „Economia corporativă" — tot Ducele vorbește — „apare într'un anumit moment, atunci când cele două fenomene concomitente, capitalismul și socialismul, dăduseră tot ceeace puteau da... Odată admis că, criza este a sistemului, trebue să mergem cu curaj spre crearea unui nou sistem: al nostru; spre economia rânduită, imputernicită, armonizată, mai cu seamă în vederea folosului obștesc de însăși producătorii: întreprinzătorii, tehnicienii, muncitorii, prin corporații făurite de Stat, care reprezintă întregul, și deci și ceealtă față a fenomenului: cei ce consumă". (Mussolini, Cuvântare la Adunarea Corporațiilor, 10 Noembrie 1934).

Nimeni nu poate tăgădui că Fascismul, menținând și întărind principiul egalității cetățenilor în fața legilor, cucerirea veacului trecut, a adăugat celui dintâi, patrimoniului spiritual al popoarelor „principiul, nu mai puțin temeinic, al egalității oamenilor în fața muncii, înțeleasă ca o datorie și ca un drept, ca o plăcere creatoare care trebue să îmbogățească și să înobileze existența, nu să o înjosească și să o facă de nesuferit". Egalitatea tuturor oamenilor în fața muncii și — adaug — a Națiilor, a tuturor popoarelor, după cum vrea să dovedească și va dovedi războiul comun al Italiei și al Germaniei.

INVIEREA BASARABIEI

Potop de neam sirein, a rupt dreptatea din veac, mânia și otrava au doborât la pământ tot ce a fost mai drag din trupul țărit. O durere mare a în cercat un secol întreg acest pământ, dar s'a reîntors la trupul ei născut din România și părea că s'a veselit ca în zi de sărbătoare. O ultimă năvălire de barbari l-a frânt frăgezimea de zambilă, au strivit-o. In ochii plânși se despărțeau feciorii, se răscolea pământul, se turbura văzduhul și clocotea cu moartea în gât, Basarabia. Era o durere în neam ca'n Vinerea Patimilor Lui Cristos, o încercare de rupere din trup, din care curgea toată făptura românească, spre drumul de restriște, pe drumul morții. A fost și o chemare în fața legii românești pentru toți cei care se născuseră și crescuseră aci. S'au rupt fiii care și-au trăit țara s'a vărsat în momente grele ce trebue să facă? Am cunoscut și trădarea, am cunoscut pe toți lupii în haină îmbrăcați. La stâlpul infamiei, pe rugul conștiinței de neam să-i punem să ardă. Fără curățirea gunoiului nu poți începe primăvara să pui legume și flori în grădină. In învierea naturii, se mișcă vietatea, se rumenesc pomii, ne parfumează flori.

Din moartea cea grozavă a înviat Basarabia. A înviat ca să nu mai moară niciodată. S'a deșteptat cu trupul zdrobit și ars și urme adânci se văd peste tot locul, dar rănile acestea vor fi dovada reînvierii adevărate. Să pipăim aceste răni, să operăm, să le vindecăm cu cele mai perfecționate aparate. Să învie trupul mâncat de boală, prin minune și iubire. Ostașii Românii au uns cu sângele lor rănile ei. A fost aci ce nici văzduhul n'a știut a fost o zvârcolire a diavolului, să bîrue dreptatea din veac. Din învierea Basarabiei să trecem acum la învierea sufletului ei. Să vină toți cei ce au înțeles durerea, să vină cei care iubesc

pământul acesta voevodal, ca să-i putem da adevărata înviere. Ordine, disciplină, și dreptate românească să fie adevărata ei față. Străini de ieri, n'aveți ce căuta la noi. Ne-ați fost dușmani, ne-ați vândut țara, acum ce căutați la bucuria învierii ei? Basarabia Mareșalului cheamă pe fiii ei adevărați. Neghina voastră o aruncăm în vânt. Credeați, dușmani de ieri, că vine dreptatea românească? Nu! Dar azi, spre răsăritul orizonți, prelung și drag se răsfrânge. Peste apele Nistrului bate un vânt românesc și duce gândurile la

frați. El nu-i mai departe de întreg veleatul, el este acum râul care surâde de atâtea revederi.

*

In învierea ta Basarabie, să porți întregul chip românesc, iar grădina ta să fie ca'n povești. Un Făt Frumos te-a adus după tărâmul care ai fost furată. Să-i porți recunoștință și să nu-l uiți niciodată pe Craiul din bătrâni. Să ai feciori frumoși și'n casa ta să fie numai iubire. Să'ntrebi de toți cei ce ți-au dat viață, să pomenești mereu pe cei ce se luptară pentru tine. In glas de clopote să'nvie rugăciunea și'n porți frumos să-ți pleci grumazul pe lespedea bisericii.

Un grai frumos și dulce, românesc, să se topească ca fragil pe buzele fecioriior tăi și slovă multă în să știi.

Dreptatea și onoarea să șteà pe fruntea Ta ca o ghirlandă de mireasă. Prin muncă să-ți cinstești părinții și'n ordine să-ți rânduești toată făptura. Din moarte Tu ai înviat, arată-le tuturor celor ce au înțeles durerea Ta. Așa îți dorește eu, scumpă Basarabie!

Emilian Petrescu

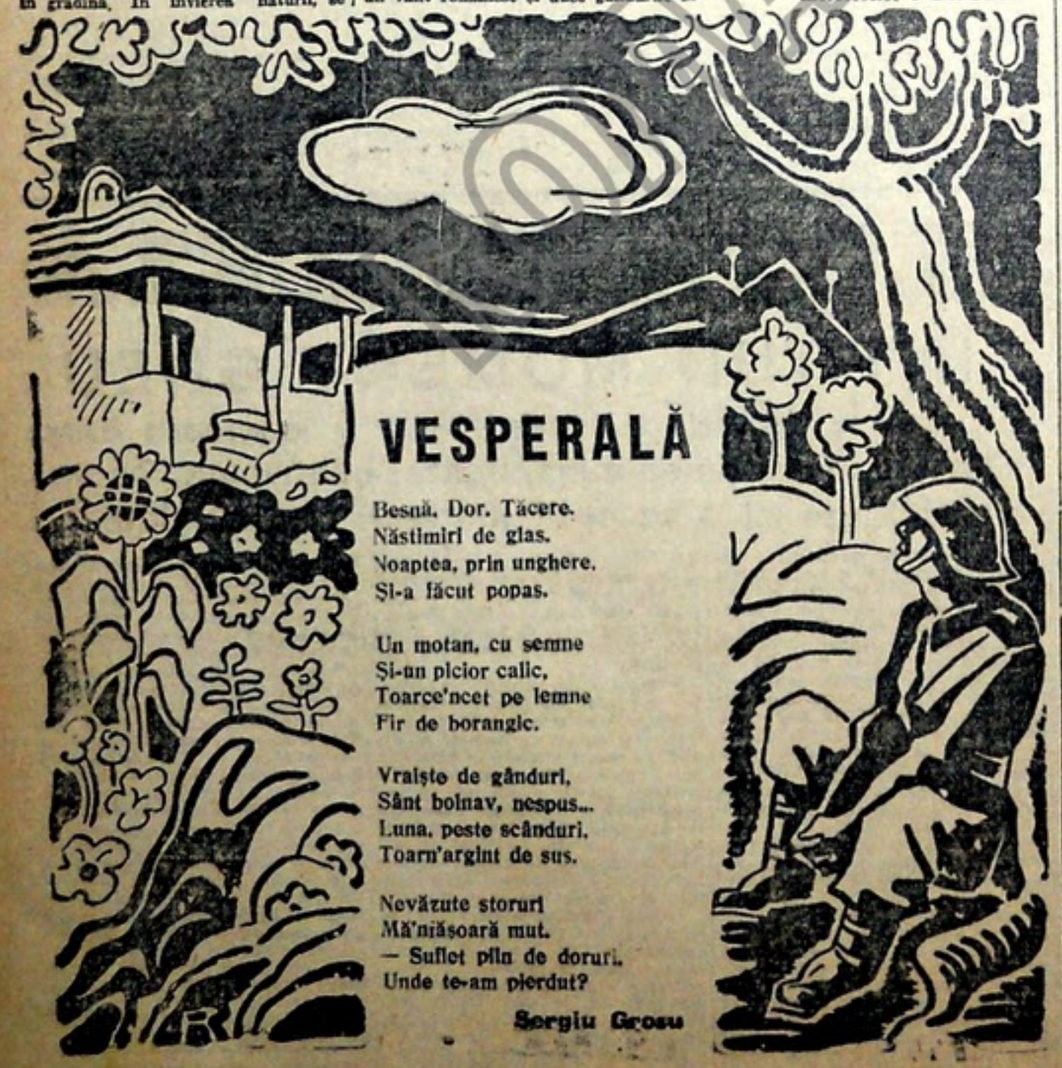

VESPERALĂ

Besnă. Dor. Tăcere.
Năstimiri de glas.
Noaptea, prin unghere,
Și-a făcut popas.

Un motan, cu semne
Și-un picior calic,
Toarce'ncet pe lemne
Fir de borangic.

Vraiște de gânduri,
Sânt bolnav, nespus...
Luna, peste scânduri,
Toarn'argint de sus.

Nevăzute storuri
Mă'nșiașoară mut.
— Suflet plin de doruri,
Unde te-am pierdut?

Sergiu Grosu

MEMENTO

CALENDAR CREȘTIN

Vineri 12 Decembrie 1941
Ort.: Sf. Păr. Spiridon.
Catolic: Sf. Epimachu.
Protestant: Epimachu.

Sâmbătă 13 Decemb. 1941
Ort.: Sf. Martiri Eustratie, Auxentie și alții și Sf. Lucia.
Catolic: Sfânta Lucia.
Protestant: Lucia.

RADIO

Vineri 12 Decembrie 1941

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI

6.55-8.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii. Radio jurnal (I). Concert de mărșuri (disc.) Concert de fanfară româno-german. Inchiderea emisiunii.
11.55: Deschiderea emisiunii.
12.00: Orchestra Costică Tandin.
12.30: Radio jurnal II (Jurnal cultural); Poșta sătenilor.
12.50: Ora ostașului.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal (III).
14.20: Muzică variată (discuri):
14.30: Ora rănițior: I. — Teatru; II. — Orchestra de muzicuțe „Naidin".
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Inchiderea emisiunii.
17.55: Deschiderea emisiunii.
18.00: Radio jurnal (IV).
18.05: Ora ostășească româno-germană.
19.05: Cronica dramatică:
19.20: Melodii de Gabriel Fauré-voce: d-ra Nella Dimitriu: Călătorul; Leagănele; Poema unei zile: a) Intâlnire; b) Totdeauna; c) Rămas bun.
19.35: Muzică variată (disc.)
19.50: Știrile serviciului german.
20.00: Radio jurnal (V); Sport.
20.15: Gabriel Năruja (voce).
20.40: Universitatea Radio-Ciclul „Aspecte ale aspratiei către unitate": Profesor Dimitrie Gusti: Goerlunea socială.
21.00: Seara de Operă: „Bărbierul din Sevilla", operă bufă în 3 acte de Rossini.
După actul I 21:40-21.58): Radio-jurnal (VI).

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI, ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE

23.20 :Muzică variată (disc.)
24.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO MOLDOVA 259 metri

13.00: Deschiderea emisiunii. Cântec și joc românesc (disc).
13.20: Radio jurnal (I).
13.30: Muzică din filme (disc.)
14.00: Radio-Jurnal (II).
14.20: Orchestră de salon (disc.)
15.00: Inchiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschidera emisiunii. Muzică variată (disc.)
19.00: Lecturi literare: Al. Russo.
19.15: Muzică de cameră (disc.)
19.30: Jurnal în limba rusă.
19.40: Muzică românească (disc.)
19.58: Seara de peră: Actul II din „Carmen" de Bizet (disc.)
20.30: Radio jurnal (III).
20.40: Orchestra de promenadă din Iași.
21.10: Cântece românești (disc.)
21.30: Continuarea programului orch. de promenadă.
22.00: Radio jurnal (IV).
22.20: Muzică de jazz (disc.)
22.30: Inchiderea emisiunii.

Sâmbătă 13 Decembrie 1941

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI

6.55-8.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii. Radio jurnal (I). Concert de mărșuri (disc.) Concert de fanfară româno-german. Inchiderea emisiunii.
11.55: Deschidera emisiunii.
12.00: Quartetul „Serenada": Marș aragonez de Ungaretti;
12.30: Radio jurnal (II); Jurnal cultural; Poșta sătenilor.
12.50: Ora ostașului.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal (III).
14.20: Muzică variată (vocală) (disc.)
14.30: Ora rănițior: Orchestra de salon a Soc. Române de Editură dir. de Victor Predescu. Refrenele vocale: D-a Crăciunescu și Quartetul soc. Române de Editură. Muzică de Liliana Delescu.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Inchiderea emisiunii.
17.55: Deschidera emisiunii.
18.00: Radio jurnal (IV).
18.05: Orchestra Dinu Șerbănescu.
19.00: Cronica socială.
19.15: Cântece de compositori români cântă: D-ra Lisette Dima și G. Sandalescu.
19.50: Știrile serviciului german.
20.00: Radio jurnal (V); Sport.
20.15: Muzică veselă cântă d-ra Ana Floreșcu.
20.40: Universitatea Radio-Ciclul „Din trecutul muzicii românești": prof. Leca Morariu: Ciprian Porumbescu: Muzică de C. Porumbescu.
21.20: Orchestra „Luceafărul".
2.00) Radio jurnal (VI).
22.20: Continuarea programului Orchestrei „Luceafărul".
22.40: Muzica lernii (disc.)

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI, ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE

23.00: Muzică ușoară și de dans (disc.)
24.00: Inchidera emisiunii.

RADIO MOLDOVA, 259 metri

13.00: Deschiderea emisiunii. Uvertură ușoare (disc.)
13.20: Orchestra națională Anton Budală.
14.00: Radio-jurnal (II)
14.20: Continuarea programului orch. naționale Anton Pudală.
15.00: Inchiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschiderea emisiunii Mărșuri românești (disc.)
19.00: Războiul nostru sfânt.
19.15: Muzică românească (disc.)

VIAŢA BASARABIEI

O DEPUTATĂ SOVIETICĂ
CONDAMNATĂ LA CHIŞINĂU

In şedinţa din 9 Decembrie a. c., a Curţii Marţiale Chişinău s'a judecat procesul femeii Olga Jitaru, din com. Căgriana, jud. Lăpuşna, fostă deputată sub regimul sovietic.

Numita a fost trimisă în judecată pentru ofensă adusă naţiunei române şi uneltire contra ordinei sociale, afirmând, în timpul războiului, că bolşevicii vor învinge pe fasciştii germani şi români.

Pe cei cari nu credeau în cele afirmate de ea, îi trimetea la Dolna, unde se dădeau lupte, ca să se convingă de aceasta.

Curtea Marţială, pentru aceste fapte, a condamnat-o la 3 ani închisoare, 2000 lei amendă şi 3 ani interdicţie, pentru uneltire contra ordinei sociale. Deasemeni a mai fost condamnată la 5 ani închisoare, 5000 lei amendă, 5 ani interdicţie şi 1000 lei cheltueli de judecată, pentru ofensa naţiunei, urmând a executa pedeapsa cea mai grea.

Prigoana sovietică contra muncitorilor români în Basarabia

Lucrătorul zetar C-tin Răulescu din str. Ion C. Brătianu, împreună cu soţia lui, de meserie modistă, au fost ridicaţi şi deportaţi în Siberia.

Lucrătorul de mai sus a fost arestat, ţinut în închisoare patru luni, interogat de 18 ori, după care a fost pus în libertate, pentruca la 26 Iunie 1941 să fie arestat din nou.

Folosindu-se de întuneric, a sărit din maşină, scăpând cu fuga. A stat ascuns până la venirea armatelor române şi astăzi lucrează la tipografia românească a d-lui Grigoriu, din str. 27 Martie.

Cuvintele sunt prea reci şi banale ca să redea toate suferinţele muncitoreşti îndurate sub teroarea sălbatecă, fără alt rost decât exterminarea elementului românesc pe care au deslănţuit-o comuniştii.

UN PRIM PRETOR IN FAŢA CURŢII MARŢIALE DIN CHIŞINĂU

In ziua de 10 Decembrie a. c. a venit sprej udecare procesul fostului prim-pretor al plăşii Nisporeni, Christofor Zaharov, rămas în teritoriul cedat şi învinuit de atitudine antiromânească avută sub regimul sovietic.

Împreună cu el a venit spre judecare şi procesul fostului notar al comunei Nisporeni, Ştiucă.

Deschiderea unui cinematograf în Chişinău

Necesitatea deschiderii unui cinematograf în capitala Basarabiei este evidentă.

Sunt atâţia intelectuali cari, după o săptămână de muncă, au nevoe de o destindere.

Adăugând la aceasta şi rostul unei propagande româneşti, ne putem da seama ce importanţă ar avea o asemenea instituţie.

In sensul acesta, suntm informaţi că d-nii Barbu Vorvoreanu, Ion Bugulescu şi Calamandi, aceasta din urmă fiind proprietarul unei săli „Expres", depun toate străduinţele pentru a deschide un cinematograf în localitate.

Credem că cel puţin unul din ei va reuşi să-şi încununeze sforţările cu succes.

Pentru a se vedea câtă nevoie e de un cinematograf la Chişinău, vom menţiona că „Anocaţia creştină a Tinerilor Români", a cedat sala mare a Sinagogii Talmud-Thora d-lui Barbu Vorvoreanu pentru a-i da posibilitatea să deschidă un cinematograf.

INCADRAREA PROFESORILOR RĂMAŞI SUB OCUPAŢIE

Directoratul Culturii Naţionale din Basarabia a înaintat Guvernământului un memoriu arătând că Ministerul de resort a dispus încadrarea tuturor membrilor corpului didactic rămaşi în Basarabia sub ocupaţie şi cari au obţinut avize favorabile dela comisiunile de revizuire.

In memoriu se arată că odată ce toţi profesorii refugiaţi sunt utilizaţi pe anul 1941-1942 şi nu încadraţi, directoratul roagă Guvernământul să intervină la Minister ca toţi cei de mai sus să fie numai utilizaţi, urmând ca mai întâi să fie încadraţi cei refugiaţi şi apoi cei rămaşi sub ocupaţie.

Guvernământul şi-a însuşit în totul punctul de vedere al directoratului Culturii Naţionale din Basarabia, intervenind locului în drept.

CONDAMNĂRI DATE DE CURTEA MARŢIALĂ DIN CHIŞINĂU

Curtea Marţială locală a condamnat pe indivizii: Tarnovschi Grigore, la 5 ani închisoare, 5 ani interdicţie, pentru contravenţie la ordonanţa No. 5/1941, dispunându-se confiscarea materialului militar găsit asupra lui; Vasile Cojubarenko din Cetatea Albă, (în lipsă), la 5 ani închisoare, 5 ani interdicţie, 20.000 lei amendă şi 2000 lei cheltueli de judecată pentru ofense aduse naţiunii şi Dabnes Ion, din Chişinău, la 1 an închisoare, 2000 lei amendă, 1 an interdicţie şi 500 lei cheltueli de judecată, pentru uneltiri contra ordinei sociale, cât priveşte acuzaţiile de ofense aduse naţiunii, înaltă trădare şi dezertare, acesta fiind achitat din lipsă de dovezi suficiente.

Deasemenea au mai fost condamnaţi: Grigore Ciornei, com. Zgârdeşti jud. Bălţi, fost ajutor al preşedintelui Sovietului local şi agent secret al N. K. V. D.-ului, la 1 lună închisoare, 2000 lei amendă şi 500 lei cheltueli de judecată, pentru că având funcţiile de mai sus, făcea oficiu de legătură cu frontul şi cu sovietele; Justin Hârceag din com. Vadul-lui-Vodă, jud. Lăpuşna, la 3 ani închisoare, 3000 lei amendă, 3 ani interdicţie şi 1000 lei cheltueli de judecată, pentru uneltiri contra ordinei sociale, iar pentru răspândire de ştiri false fiind achitat; Luca Dumitru din com. Vadul lui Vodă, jud. Lăpuşna, la 3 ani închisoare, 5000 lei amendă, 3 ani interdicţie şi 1000 lei cheltueli de judecată.

UN REPORTAJ PE ZI...

STRĂŞENII, — SATUL LĂPUŞNEAN UNDE SUFLETELE INFLORESC IN FIECARE AN ODATĂ CU CIREŞII...

Anul trecut a căzut florile.-In pridvorul lui Vlad Scobici, teteristul.-Până la Urali după părinţi.-Postul clandestin din beciul lui Mihai Mândrescu, dascălul In primăvară va răsări o viaţă nouă...

Străşenii cireşilor cu tumbe verzi de ramuri însorite în timpul verii şi răscolitoare marchizete de flori în mijirea primăverii stau cătăraţi pe o cocoaşă de dâmb de sub care porneşte o punte de trecere, în colo înspre pădurile Căprianei. Înconjurat în anotimpuri calde de privighetori şi mierle polifone Străşeniul pare un hamac de interiorizată reverie moldovenească, pe care vicisitudinele vremii îl ating cu foarte mari greutăţi şi în care sufletele par primenite în fiecare an, când plesneşte sub muşchiul codrului bobiţa brânduşii, iar sfârcurile ierbei se afundă în baia argintului solar.

Prin coridorul lui, canalizat de o stradă principală, cu panglici de salcâmi de o parte şi alta, se profilau cândva excursiile şcolare, când tinereţea Liceului Eparhial de fete şi studenţii Facultăţii de Teologie îşi iuteau paşii spre mormântul lui Gavril Bănulescu-Bodoni dela Monastirea Căpriana. Răsunau toate văgăunile codrilor la exuberanţa nervului tânăr şi tot pe strada principală a Străşenilor sta şi stă şi astăzi moş Atanasie Mândru, omul cu ulcica arhiplină de răvaş vechi, ale cărui palme nu mai îndrăsneau să se obosească sub aplecarea umplerei fără istov a paharului.

Frumoase vremuri! Amintirea lor supravieţuieşte încă în începutul acesta de iarnă, după vijelia crivăţului rusesc din anul trecut, în oleandrii ce se zăresc la ferestre, în butoaiele cât nişte cupole de catedrală goale şi în casele cu două rânduri de caturi, cu câte patru uşi şi cu tradiţionalii străşeneşti cocoşi, ticluiţi de ferestrăul dulgherului la cele patru colţuri ale casei.

Străşenii aveau cei mai frumoşi trandafiri din judeţ. Când se oprea acceleratul în gară, codane rumene împrăştiau trandafiriţi albi şi roşii cu preţuri foarte mici numai pentru a lua parte la bucuria sosirii trenului în gară.

Primăvara toporaşi şi brebenei, vara trandafiri şi cireşe albe, toamna struguri rotunzi şi paliţi ca nişte paftale de cozonac, nuci cu miile şi coarne pentru dulceaţă din pădure, iarna piroşte fierbinţi şi lapte fiert în cănuţe groase de argilă — aceasta era întâmpinarea pe care o făceau Străşenii tuturor drumeţilor cu trenul. Tot în tradiţia Străşenilor era şi faptul că notabilităţile din Bucureşti sau cele din Chişinău, cari vizitau sau erau în trecere prin această fruntaşe aşezare răzeşească, erau întâmpinate la gară de corul satului, condus de dascălul Mihai Mândrescu, fiind una din cele mai bune această reuniune muzicală din Basarabia.

Cine dintre acei cari au auzit acest cor, nu-şi aminteşte de „Trompetele răsună", de „Cătincuţa din Zubreşti" şi altele?...

ANUL TRECUT AU CĂZUT FLORILE...

Încă din Aprilie al anului trecut, — povestesc oamenii — cireşii parcă n'au înflorit cum se cuvine. Floarea le era rară şi, fără să se mai întoarcă Baba Dochia înapoi, a căzut devreme, fără ca să se nască bumbul rodului. Nu era a bine, fiindcă nu se mai pomenise o asemenea pedeapsă a firii toemai din 1934, când — după amintirile lui Moş Cozma Petcu — a venit seceta cea mare şi oamenii au scos numai câte 120 kg. de grâu de pe hectar.

Nu era a bine şi, într'adevăr n'a venit seceta au venit în schimb ruşii. Străşenii au foarte mulţi săteni bogaţi, în adevăratul înţeles al cuvântului, cu feciori pe la şcolile înalte, cu fete pe la licee şi cu mulţi învăţători în sat, doar nu degeaba numărul locuitorilor trece cu mult peste o mie.

Primul reprezentant al autorităţilor sovietice, care a intrat în comună după ocupare, a fost un oarecare comisar Danilenco, o batoză de om cu două rânduri de ochilari — albi şi negri —, că era soare şi zăpuşeală. S'a străduit până în ziua de 3 Iulie să numească pe preşedintele Selsovietului şi n'a putut ajunge la nici un rezultat. Fugea lumea de o asemenea răspundere, fiindcă înţelegea, că viaţa paşnică pe care au dus-o va lua sfârşit.

Mulţumită poate faptului, că nu s'au bucurat dela început de simpatia regimului, moldovenii Străşenilor au suportat cele mai multe percheziţii, arestări şi cum s'a dovedit în ultima vreme şi deportări.

In gară în tot timpul acestui an de zile n'au mai apărut cireşele, n'au mai venit fetiţele cu visdoagele prinse lângă cruciliţa dela gât printre cele două şiraguri de mărgele, nici cănuţele cu lapte nu se mai întindeau la geamurile vagoanelor, fiindcă vacile luaseră drumul colhozului, pe care ciracii lui Stalin cu forţa îl înfiinţaseră.

In timpul [illegible] s'au dat lupte grele. Pe şoseaua din mijlocul satului a trecut spre Chişinău Divizia blindată română, pe soldaţii căreia oamenii i-au primit, deşi abia ieşiseră de prin beciuri, cu ulcioare mari şi cu gâtul strâmt, pline cu smântână, cu brâcace cu vin şi cu răsăritul soarelui pe gură.

IN PRIDVORUL LUI VLAD SCOBICI, TETERISTUL

Din Străşeni au pornit spre oraşe mulţi cărturari. Dela vatra unui fruntaş răzeş din Străşeni, a pornit şi colegul întru gazetărie, Pavel Donici, care, pe timpul Unirii din 1918, avea să reprezinte, alături de regretatul ziarist basarabean Ion Gherman, scrisul românesc din Basarabia, la primul Congres Naţional Moldovenesc ce a precedat Unirea consfinţită mai târziu în „Sfatul Ţării".

In casa gospodarului Scobici au văzut lumina zilei doi teologi ai Facultăţii dela Chişinău, dintre care cel mai mic Vladimir, a căzut pe câmpiile Ucrainei, în războiul crucii. Am luptat amândoi într'un batalion şi reminiscenţele, la trecerea de mână cu moartea prin Basarabia, ne solidificau speranţele şi necredinţa în prăbuşire sub rafala gloanţelor.

El a căzut frumos, aşa cum cad toţi cei ce se urcă la înălţimi ameţitoare, eu am rămas numai cu contribuţia de sânge. Oricum, oprindumă în faţa casei cu un foarte original balcon, îmi zumzăia în urechi clinchetul surdinic al mandolinei, specialitatea odraslelor lui Moş Ştefan Scobici. I-am revăzut pe Max şi Vlad coborându-se în pivniţele beişugului, cu ulcioare grele de pământ, pentru a cinsti tinereţea svăpăiată şi risipitoare de energie, i-am văzut spânzurând de grinzile cerdacului struguri deşi, cu bobiţe cât ou de porumbel şi crengi lungi de viţă încondeiate cu ciorchine brumării.

Numai Moş Ştefan nu se mai vedea. Suferise cea mai cumplită deportare, fiindcă întrase în rândul celor ce trebuiau răsculăciţi. „Răsculăcirea" era cea mai teribilă persecuţie omenească, omul destinat pentru ea trebuia să plece numai în cămaşa pe el şi împreună cu întreaga familie, dar fiecare în alte părţi, pentru a rupe definitiv orice legătură cu vechea-i mentalitate. Moş Ştefan fusese dus în Siberia...

Până 'n Urali după părinţi...

Vlad Scobici cunoştea situaţia părinţilor săi deportaţi, deaceea la orice creastă cucerită, la orice kilometru smuls din mâinile inamicului, întreba mereu, stăpânit de fatalitatea răzbunării:

— De-am merge mai repede până 'n Urali, să ne apropiem de Siberia, poate dau de părinţi.

— Lasă, Vladimire, ajungem şi acolo, numai să ne păzească Dumnezeu de moartea! Toate vor fi bune, vom pune mâna iarăşi pe paharul rubiniu dela Străşeni, — îi răspundeam eu entuziasmat.

— Dragă, eu ştiam c'o să-i deporteze, — îşi exterioriză tristeţea Vladimir, prin scăpărări aspre de privire.

Vrut-a Dmnezeu ca jertfa familiei Scobici din Străşeni să fie deplină. Au plecat părinţii, a plecat şi feciorul, pe drumul fără pulbere al nemuririi.

Dar amintirea lor stă ca o treiţă la răscrucea satului, pe care astăzi încep să-l pişte vânturile iernei.

Fostul clandestin din beciul lui Mihai Mândrescu, dascălul...

Nu toţi basarabenii au putut lua calea exodului. Din cauze bine determinate mulţi au trebuit să rămână pe loc.

Dată fiind prigoana anti-religioasă a lepădaţilor de Dumnezeu, d. Mihai Mândrescu, în calitatea lui de slujitor al bisericei şi ca unul care desfăşurase o rodnică activitate culturală şi naţională românească în această comună, îşi văzuse clar pecetluită soarta.

Dacă ar fi insistat pentru repatrierea ce i se ceruse din vechiul Regat, ar fi luat şi el drumul Siberiei, ca şi cei 60 de consăteni ai săi.

După un timp, s'a resemnat într'o aşteptare care nu putea să aducă altceva moldovenimii basarabene decât: desrobirea!

Într'o bună zi, i-a trecut prin cap o năstruşnică idee al cărei risc nu-l putea acoperi decât moartea, sau, în cel mai bun caz, deportarea.

Ca să-şi „hrănească" resemnarea, dascălul Mihai şi-a pus la punct aparatul de radio dosit într'un fel de beciu din curte, fixându-l pe undele emiţătorului din ţara liberă.

Şi astfel, o seamă de fruntaşi localnici erau la curent cu ce avea să se întâmple la 22 Iunie 1941, prin soliile văzduhului, prinse cu prea mult curaj de dascălul Mihai Mândrescu din Străşenii-Lăpuşnei...

IN PRIMĂVARA VA RĂSĂRI O VIAŢĂ NOUĂ...

Străşeniul are o foarte bună baie comunală, are o gospodărie sătească, pe care comuniştii încercaseră s'o desfiinţeze şi fiind situat în imediata apropiere a Chişinăului, are mari posibilităţi de debuşeuri economice.

Din toate fibrele interne ale moldovenimei străşeneşti respiră o vie nădejde, că în primăvară vor putea să recâştige ceea ce au pierdut în anul surghiunului.

Punctul acesta de efervescenţă naturală, în care sufletele se metamorfozau odată cu florile, în care orizonturile se ciocneau cu piscurile turnurilor dela biserici şi unde atavismul românesc n'a putut fi întunecat de urgia barbarici moscovite, — Străşenii — aşteaptă cu mâinile încordate eforturile din primăvară.

Vor înflori din nou cireşii, de bratele salcâmilor vor apare candelele parfumate, oleandrii se vor alinia în incinta pragurilor cu viaţă patriarhală, corzile viţei vor îmbrăţişa în spasmul reînvierii aracii, iar nucii, bătrânii nuci, efigia trăinicei seculare, îşi vor scutura din nou coama pe pământul unde s'a risipit aurul sângelui românesc.

Străşenii aceştia, cu lilieci lângă pridvoare şi cu chiuruit de vrăbii sub fereşti, reprezintă o puternică piatră de temelie a românismului basarabean, iar constituţia religioasă a piosităţii stă pe acelaşi fâlnic cu constituţia demnităţilor creatoare.

Călătorului de astăzi, care îi cunoaşte mai de mult, i se pare, că orice adăstare în vatra Străşenilor însemnează o verificare a unui tradiţionalism fără epuizare, iar fetele cu rochii stacojii şi coşurile pline cu mere şi nuci din gară, în graba cu care-şi picură zâmbetul sincerităţii în ochii drumeţilor, în mâna care întinde fructul ciornoziomului cafeniu ca măslina, în vorba cu care oferă prinosul pământului, iată ca o panglică de mireasă mândră, răstrâng specificul unei regiuni, prin care trăeşte şi a trăit nervul românesc, în vecinătatea tuturor urgiilor.

La Străşeni, în primăvară, sufletele vor înflori odată cu cireşii, căutaţi axioma aceasta în fiecare gest ţărănesc şi înţelegi marile resurse de viaţă ale neamului românesc.

Sergiu Matei Nica

GUVERNATORUL BASARABIEI MULŢUMEŞTE MITROPOLIEI ARDEALULUI

D. general Gh. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei a primit un mesaj din partea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, prin care, Înaltul Chiriarch ardelean îi exprimă vii mulţumiri pentru călduroasa primire acordată clerului din Ardeal în misiune canonică prin Basarabia desrobită.

In acest mesaj, d. general C. Gh. Voiculescu a răspuns printr'o frumoasă adresă, exprimându-şi bucuria că membrii episcopatului ardelean au găsit timpul necesar să prevină şi să aline durerile spirituale ale acestei provincii.

Poporul basarabean, — se spune în scrisoarea d-lui general C. Gh. Voiculescu, — are în inima lui o adâncă recunoştinţă faţă de Vlădicii Ardealului, cari i-au adus cuvinte de mângâiere sufletească şi cercetându-i rănile lăsate de regimul anarhic şi opresor ai lepădaţilor de Dumnezeu.

Conferinţe religioase la Chişinău

Asociaţia Creştină a Femeilor, filiala Chişinău, de sub preşedinţia d-nei Iulia Siminel, a luat frumoasa iniţiativă de a ţine în fiecare Duminică conferinţe religioase la sediul său din str. Mihail Kogălniceanu Nr. 60, între orele 5—6½ p. m.

In cadrul acestor conferinţe, corul A. C. F. va executa cântări religioase şi cu caracter naţional.

Inaugurarea acestui ciclu de conferinţe s'a făcut Duminica trecută, când s'a desfăşurat un foarte frumos şi reuşit program artistic.

Duminică 13 Decembrie, va conferenţia sub aceleaşi auspicii Pr. Al. Skoznicov, consilier cultural referent al Consiliului Eparhial, iar Duminica următoare, pr. Vasile Prisacaru dela Catedrala oraşului.

Toate numirile de preoţi vor fi ratificate de Ministerul Cultelor

Preşedinţia Consiliului de Miniştri a comunicat organelor de resort din Basarabia că în şedinţa din 27 Noembrie a. c. a Consiliului de Miniştri s'a decis ca toate numirile de preoţi făcute în Basarabia şi Bucovina să fie confirmate de către subsecretariatul de Stat al Cultelor, de pe lângă Ministerul Culturii Naţionale.

DESCOPERIREA UNOR DOCUMENTE DE MARE VALOARE ISTORICĂ IN TRANSNISTRIA

Cercetările istoriografice ale d-lui prof. univ. Ciobanu, membru al Academiei Române

D. Prof. Univ. Ştefan Ciobanu, membru al Academiei Române şi unul din cei mai de seamă cărturari ai Basarabiei, a fost delegat de către Academia Română să cerceteze şi să colecteze documentele istorice româneşti din Transnistria.

Cu prilejul cercetărilor, d. Prof. Univ. Ştefan Ciobanu a descoperit o serie de documente cari prezintă o însemnătate unică şi necunoscute în istoriografia română.

In schimbul materialului adus din Transnistria de către marele cărturar basarabean (cărţi, colecţii, etc.), material care a fost predat Academiei Române, Inaltul For de Cultură românească a dispus să se trimită în Moldova dintre Bug şi Nistru tot felul de cărţi cu caracter naţional, cultural şi religios.

D. Prof. Univ. Ştefan Ciobanu a constatat cu ocazia vizitei d-sale în Transnistria că moldovenii de acolo manifestează cu orice prilej marea lor bucurie că au fost salvaţi de sub teroarea roşie de către armata română desrobitoare.

ŞTIRI DIN HÂNCEŞTI-LĂPUŞNA

CONFERINŢA ADMINISTRATIVĂ

Vineri 5 Decembrie a. c., a avut loc în localul Pretoratului Plăşii Hânceşti, sub preşidinţia d-lui primpretor M. Siminel, o conferinţă administrativă la care au luat parte notarii comunelor din plasă precum şi şefii serviciilor dela reşedinţa plăşii.

D. prim-pretor a dat norme şi instrucţiuni asupra noului administraţii model a comunelor din Basarabia, discutându-se pe larg fiecare chestiune în parte.

INFAPTUIRI EDILITARE

Odată cu retragerea, bolşevicii au distrus — pe lângă celelalte întreprinderi comerciale — şi morile de făină.

La Hânceşti, cea mare moară din regiune, fostă proprietatea jidanului Dughel Schechter, a fost şi aceasta distrusă.

Datorită iniţiativei d-lui Ioan Marta — notarul comunei s'a reuşit în cea mai mare parte să se reclădească fosta moară în imobilul căreia urmează să se instaleze uzina electrică a târgului, spre a fi pusă în funcţiune stât moara cât şi fabrica de ulei.

REPUNEREA BĂII COMUNALE IN FUNCŢIUNE

Odată cu venirea autorităţilor româneşti, baia comunală ce a scăpat ca prin minune de furia bolşevică, a fost reparată şi pusă în funcţiune.

SUBSCRIERILE LA „IMPRUMUTUL REINTREGIRII"

Subscrierea la „Imprumutul Reintregirii" continuă la ghişeul de subscriere al parcepţiei. Au mai subscris d-nii: Sergiu Leonard, lei 50.000, Ana Cristea, lei 11.000, Teodor Decusară, lei 5000, Vasile Guţă, lei 5.000, [illegible] lei 5.000, etc.

ORIBILA CRIMĂ DEPE ŞOSEAUA SPERIEŢI-HÂNCEŞTI

HÂNCEŞTI, 10. — O oribilă crimă, ce a impresionat profund întreaga populaţie a regiunei noastre, a fost săvârşită zilele trecute pe şoseaua Sperieţi-Hânceşti.

Iată faptele:

Lunea trecută, un grup de locuitori ai satului Sperieţi, în timp ce se îndreptau spre târgul din Hânceşti, au descoperit în marginea şoselei cadavrul de necrecunoscut al unui tânăr ţăran.

Spectacolul era îngrozitor: faţa victimei era brăzdată de zeci de lovituri, peste care sângele prinsese o pojghiţă roşiatică, corpul era ciuruit de peste 40 împunsături de cuţit, mâinele tăiate, etc., arată în parte ferocitatea ne mai auzită a asasinilor.

Imediat a fost înştiinţat postul de jandarmi din comuna Stolniceni, care a început cercetările.

Victima se numeşte Ion Botoşan din com. Sperieţi, care cu o zi mai înainte plecase cu un car cu varză la târgul din Hânceşti.

O notă de laudă se cuvine d-lui şef de post Nacea Iosif şi organelor jandarmereşti din regiune, pentru că au reuşit într'un timp record să prindă pe răufăcătorii nelegiuiţi.

Ei sunt: femeia Zenovia Bulbuiog, Ion Bulbuiog şi Nicolae Rusu, toţi din comuna Sperieţi.

Cu actele dresate au fost înaintaţi Parchetului Lăpuşna.

Crima a fost săvârşită din răzbunare.

Amănunte [illegible]

FLOTA ENGLEZĂ INTR'UN MOMENT GREU

Urmare din pagina I-a)

Comunicatul oficial englez transmis din Singapur afirmă că trupele engleze s'au reorganizat la Sud de Kota Bahru ceeace subînțelege că localitatea Kota Bahru este pierdută. Aci englezii amenajează un aerodrom pentru a menține legăturile directe între forțele lor din Malaesia și B'rmania. Ocuparea de către japonezi a localității Kota Bahru înseamnă întreruperea acestor legături și mari posibilități tactice pentru japonezi.

Cele mai înverșunate lupte, însă, se dau pentru stăpânirea insulelor Filipine. Informațiile că japonezii au debarcat în aceste insule corespund adevărului. Chiar posturile de radio nord-americane expun starea de lucruri d'n acest sector în termeni cu totul pesimiști. Sub focul unităților navale și sub protecția a sute de avioane japonezii au reușit să debarce în Luzon, Vigan și Aparri. Alte debarcări masive s'ar fi produs și în alte părți ale insulelor Filipine.

Ultimul comunicat al Marelui Cartier imperial confirmă ocuparea de către japonezi a insulei Guam.

Aviația de vânătoare japoneză pe când ataca bazele aeriene Iba și Klarkfield au distrus 96 de avioane nord-americane.

Strălucitele succese ale japonezilor au adunat, la Tokia, o mulțime imensă care a manifestat prin fața palatului imperial și pe străzile în cari sunt situate redacțiile marilor cotidiane. In fața palatului imperial a fost cetită o moțiune în care se spunea că „nu trebue șovăit, că lupta trebue dusă cu hotărâre definitivă". Mulțimea striga permanent: „Jos Roosevelt, Jos Churchill".

DESCHIDEREA REVENTORIULUI

PENTRU TINERETUL MUNCITORESC DELA TIMIȘUL DE SUS

Pe frumoasa vale a Timișului de Sus, într'o regiune ferită de curenți și plină de pitoresc, unde Asociația Creștină a Tinerilor și-a instalat încă din anul 1923, tabăra de vară, s'a deschis în luna Noembrie în colaborare cu Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, un preventoriu pentru tineretul muncitoresc.

In locul corturilor instalate în anul 1923, a barăcilor de lemn din anul 1926 cei 13.000 de membri ai Asociației Creștine a Tinerilor care au trecut prin această tabără au reușit să ridice prin munca de fiecare în folosind cu multă chibzuință contribuțiunile primite, clădiri zidite cu instalații proprii de apă și lumină — un așezământ care să poată fi folosit în tot cursul anului.

Prin înțelegerea d-lui ministru al Muncii dr. C. Dănulescu, a colaboratorilor d-sale dela Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, acest așezământ de întărire și morală a tineretului, a fost pusă la dispoziția asiguraților muncitori.

Pentru a feri pe muncitorul de mâine de boală, pentru a-l da prilejul să se refacă atunci când se găsește istovit de muncă și slăbit de condițiunile nepriel'nice de hrană, pentru a da tânărului convalescent ieșit din spital prilejul unei refaceri complete, s'a creiat din spiritul de prevedere preventoriul dela Timișul de Sus.

Opera de prevenire înseamnă un câștig în potențialul unei națiuni și o economie în organizarea operelor de asistență.

La preventoriul Asociației Creștine a Tinerilor dela Timișul de Sus, Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, trimite în fiecare lună câte 170 de asigurați.

Acei asigurați primesc îngrijire medicală, hrană îndestulătoare și de bună calitate; se bucură de odihnă în aer curat de munte și de programe educative și recreative. Prin bunăvoința I. P. S. Mitropolitul Bălan și d-lui director Mosoiu, profesorii liceului confesional „Andrei Saguna" din Brașov, predau în fiecare după amiază cursuri speciale, asiguraților din preventoriu.

Preventoriul dela Timișul de Sus, organizat în condițiunile economice actuale, este o însemnată operă socială, unită cu grija și dragostea pentru muncitori a conducătorilor Ministerului Muncii și formează o bir uință binemeritată a unor sforțări depuse timp de 20 de ani de către societatea restină a Tinerilor în operă de educație și asistență a tineretului muncitoresc.

URIAȘUL ROL AL ELECTRICITĂȚII IN ECONOMIA AGRICOLĂ

—Cum se poate realiza o înzestrare optimă a satului—

Acum câteva decenii, a început să se întindă peste șesul agricol al Germaniei o rețea de fire electrice mai nou ca o încercare, decât din convingerea că agricultura va putea deveni vreodată un factor important de consumație al curentului electric.

Intre timp însă imaginea s'a transformat radical. Tehnica electrică a realizat un număr important de aparate și mașini electrice — mai cu seamă pentru gospodărie — cari pot usura cu mult tot astfel ca și orășeanului munca agricultorului și soției sale. Prin urmare, cu toate că electricitatea nu va juca niciodată rolul hotărâtor în agricultură, cum stau lucrurile cu motorul cu explozie aplicat la tractorul cu motor, totuși s'a văzut că e în stare să economisească printr'o mulțime de posibilități de aplicare în toate domeniile, timp și prin aceasta brațe de muncă, o misiune, care astăzi în timpul războiului, când agricultura trebuie să asigure cu un număr mai redus de brațe de muncă, hrana populației, are o valoare cu atât mai mare.

O statistică în ce măsură s'a produs acest fapt, este de bună seamă dată dând natura lucrărilor, greu de făcut. Totuși dacă considerăm numai numărul motoarelor electrice, cari lucrează actualmente în agricultură se ajunge la cifre impresionante. A [illegible] 3 milioane de motoare electrice lucrează în Germania pntru scopuri agricole, cum este spre exemplu pentru punerea în mișcare a mașinilor de treerat. Ajutorul realizat prin acestea pentru agricultură comportă circa 3 miliarde ore de muncă. Socotind populația care activează în agricultură la 10 milioane capete, reiese că fiecăruia în parte i-a fost economisit zilnic o oră de muncă corporală de toate categoriile. Este însă adevărat că nu toate gospodăriile țărănești germane au fost înzestrate cu câte un motor electric.

O altă ramură de producție la care motorul electric joacă un rol important, reprezentând un ajutor binecuvântat, este în gospodăria de lăptari. Mașina centrifugă electrică scoate și ultima strălice de grăsime, care poate fi prelucrată ulterior, tot cu ajutorul electric[illegible] fără pierderi. Și la instalațiile de bucătărie și uscătorii, motorul joacă azi un rol care nu poate fi trecut cu vederea.

Intr'o gospodărie, o povară grea reprezintă—fapt necunoscut acelocari nu cunosc viața agricolă — adăparea vitelor. Fiecare vită mare are nevoie zilnic de 30—40 l. ceeace echivalează cu 3—4 găleți, cari erau înainte scoase cu mâna și de multe ori purtate peste 100 m în grajd. Prin urmare o instalație de apă electrică economisește în fiecare zi până la două ore de muncă. In timp ce o mașină de aburit nutrețul electrică îi dă posibilitate țărancei să se scoale în fiecare zi cu o jumătate de oră mai târziu. Bucătăria electrică îi economisește zilnic până la o oră de muncă pe când posobilitatea unei băi cu apa încălzită electric este socotită oriunde la țară ca o mare binecuvântare. Dacă socotim și nenumăratele ustensile electrice că firul de călcat electric instalat'a de spălătorie electrică și neuitând radio-ul care păstrează legătura cu lumea din afară rezultă o sumă de comodități, cari ușurează viața, puse la dispoziție agriculturei prin technica electrică, astfel încât se economisește forțe și se contribue ca aceste forțe să poată fi întrebuințate pentru munca corporală, care trebue efectuată cu toate acestea în agricultură. Abia electricitatea este aceea, care face posibilă o viață mai ridicată la țară și care va contribui de a înbunătăți în așa măsură condițiunile de viață la țară, în cât prin aceasta vor cădea cauzele principale, cari făceau să se privească o viață la țară ca un exil. De altfel în Germania a fost un plan stabilit din cercurile cele mai înalte de a se realiza după războiu o „înzestrare a satului" în acest sens și care va fi înfăptuit cu aceeași generozitate, cum a fost cea mimlitară.

ȚARA ȘI CAPITALA

Arestarea unui evreu, spărgător internațional

Poliția Capitalei a izbutit să aresteze aseară pe un faimos spărgător internațional de casse de bani anume Anton Lewinski, originar din Varșovia (Polonia) și pr păsit la noi în țară, unde trecea drept un „maistru" în materie de spargeri.

In ultimii 7 ani nu mai profesa în mod activ meseria sa, ci dădea doar „îndrumări" și „sfaturi tehnice" disc polilor săi, în majoritate tot evrei.

A fost prins de doi iscusiți agenți ai Poliției Capitalei în un restaurant de lângă Gara de Nord unde spărgătorul mânca liniștit la o masă. Agenții l-au recunoscut aproape imediat și l-au identificat după semnul tăiat ce-l avea la o mână.

Arestat și dus la poliție s'au dovedit cele patru nume false pe care le purta spărgătorul, precum și spargerile operate de el în Polonia și la noi în țară.

El se numește în realitate Moise Burnete n și a suferit mai multe condamnări pe care nu le-a executat.

In ultimul timp trăia din „sfaturile" ce le dădea spărgătorilor mai tineri, cari-i dădeau și lui o anumită parte din pradă

Spargere la Constanța

Poliția Constanței a înregistrat reclamația d-lui Gh Ionescu proprietarul debitului C.A.M. din str. Ștefan cel Mare 125 căruia i s'au furat produse C. A. M. și timbre în valoare de mai multe zeci de mii de lei.

Spargerea a fost înfăptuită de o bandă de spărgători bine cunoscuți poliției din Constanța.

Trafic de devize

Tribunalul Bucuresti a trimis în judecată pe următorii patru, cari au înfăptuit un trafic ilegal de devize: Carol Fichtner din Timișoara și Elena Siegler tot din Timișoara; Marius Popescu-Nasta, din Capitală directorul agenției de turism „România" și George Stark conductor al aceleiași societăți de turism

Ei sunt învinuiți că au clăcat legea devizelor, prin faptul că au importat în mod fraudulos bilete de tren pe Căile Ferate Jugoslave în valoare de 40.000 dinari.

Incendiu la Panciu

La via d-nei Elena generai Cotescu din Panciu a izbucnit ieri un incendiu de mari proporții.

Focul a luat naștere de'a o arumătoare de șuncă aflată într'o magazie de scânduri, lângă clădirea conacului.

O parte din lucrurile aflate în parterul clădirii au fost salvate putând fi scoase afară imediat după izbucnirea incendiului.

Dar restul clădirii a fost cuprins în întregime de flăcările focului. — Se fac cercetări.

Luptătorii de ieri la paturile luptătorilor de azi

Un grup de luptători d'n războiul trecut au vizitat acum câteva zile, sub comanda unui ofițer bătrân, spitalul Regele Mihai I d'n strada Polizu-București.

V'zita a făcut o surpriză plăcută răniților, din al căror sânge s'au plămădit victoriile românești de pe câmpurile de luptă ale Europei.

Bătrânii foști luptători au adus daruri tinerilor eroi ai Războiului nostru sfânt. Admirat'a acestor bătrâni a produs o mare ferici're răniților.

PROBLEMA COMBUSTIBILULUI

(Urmare din pagina I-a)

ne, pentru că, după cum e firesc, ea consumă cantitatea cea mai mare.

Numai pentru București, căile ferate transportă anual un milion o sută mii tone de lemne, sau 110 mii de vagoane. Pentru asemenea transporturi, căile ferate întrebuințează o treime din vagoanele de marfă de care dispun.

După cum se vede, e considerabil consumul de lemne al Capitalei. E drept că populația e numeroasă, dar o însemnată parte din cantitatea de lemne merge la industrii și-o altă parte la instituțiile publice: ministere, școale, cazărmi, etc. Deci rămâne pentru trebuințele de combustibil ale populației cel mult o treime din lemnele ce se aduc în Capitală. Iar când împrejurările întârzie aprovizionarea indestulătoare, populația e acela care suferе mai mult lipsa de lemne.

Pentru evitarea acestor neajunsuri, ca și pentru cruțarea pădurilor și ușurarea căilor ferate în facerea transporturilor de alta natură, s'a propus și s'a stăruit pentru folosirea gazelor de petrol, dacă nu chiar a gazului metan, aducându-se acest fel de combustibil în Capitală, prin așezarea de conducte speciale.

Propunerea a rămas însă în studiu, tot din cauza războiului. Fără îndoială că ea va fi reluată în primăvară și pornită spre realizare

Va trebui apoi să se îndrumeze industrille să-și procure energia necesară din căderile de apă, spre a cruța celelalte rezerve de energie.

După calculele făcute, țara noastră dispune anual de 25,9 miliarde kwo. energie termică și de 36 miliarde kwo. energie hidraulică. Deci rezervele anuale de energie se evaluiază în 62 miliarde kwo.

Din aceste rezerve se întrebuințează 10 miliarde kwo. energie termică (produsă din lemne, cărbuni, petrol) și numai 5 miliarde kwo de energie hidraulică, mecanică și electrică.

Din aceste 15 miliarde kwo. 9 miliarde sunt consumate de industrie.

Cât de mari însemnări s'ar produce țării întregi, dacă industria și-ar procura energia necesară pentru activitatea sa, întrebuințând gazul metan și forța hidraulică!

D.

Infiinţarea Direcţiei Minorităţilor

COMUNICAT

Se aduce la cunoștința generală că prin art. 17 din Decretul Lege Nr. 1219 publicat în Monitorul Oficial Nr. 102 din 3 Mai 1941, a luat ființă, în cadrul Subsecretariatului de Stat, al Românizării, Colonizării și Inventarului, *Direcția Minorităților.*

Potrivit dispozițiunilor art. 17 din decretul lege mai sus amintit, *toate intervențiunile și cererile adresate de minorități Statului român, purtând asupra oricărei chestiuni interesând viața și activitatea minorităților, vor fi depuse acestei Direcțiuni".*

In momentul de față, Direcțiunea Minorităților și-a organizat serviciile și și-a început activitatea în cadrele Subsecretariatului de Stat al Românizării, Colonizării și Inventarului, stabilindu-și sediul în Str. Mântuleasa Nr. 22, etajul II, dreapta, apartamentul 14.

In consecință toți minoritarii și membrii grupurilor etnice constituite, îndruma toate cererile adresate autorităților Statului, acestei Direcțiuni.

Pregătiți pachetele cu daruri pentru colecta AJUTORULUI DE IARNĂ

Cel mai mare magazin de geamuri din Basarabia
ION I. BUGULESCU
Chișinău, str. I. G. Duca 36 (fostă str. Tighineî), Telefon 78
Vinde geamuri de diferite grosimi: 2, 3, 4, 5, 6 mm., orice cantități și cu vagonul direct comercianților mari din Basarabia și Transnistria.
Deasemenea găsiți în permanență în depozit geamuri: riglate, sârmate, mate și ornament.
Felinare de vânt sticlărie, diferite vopseleete.

VICTOR N. GEORGESCU
CHIS NAU
Agenturâ, comision, etc.
PENTRU MICII COMERCIANȚI SE VINDE EN-GROS:
Ață, ace, papiote, br'ce, bricege, lacăte, mașini de tuns și bărbierit, lame, harmonice de toate modelele și de toate mărimile, portofeluri, oglinzi, vopsele „Gallus" ciorapi, batiste, fulare, etc.
Str. Regele Carol I. No 42 (fostă Pușkin) CHIȘINĂU

CUMPĂRAȚI LA LIBRĂRIA ȘI PAPETĂRIA „Astra"
Chișinău, Str. Regele Carol I No. 27

D. Ion Țiu, croitor, cu firma „Mondial" face cunoscut onoratei sale clientele că s'a întors din refugiu, stabilindu-se în Chișinău, str. Ștefan cel Mare No. 115, colț cu str. Regele Carol I (fostă str. Pușkin).

Doctor în Medicină D. KOTSOVSKY
boli nervoase și sexuale
Chișinău, str. Unirii 20
Consultații: orele: 8-11 și 5-7

MAIOR GHEORGHE T. BONȚIU
Fost Prim Comisar Regal al Basarabiei
Avocat și birou de notariat s'a reînființat în localitate și primește consultațiile
Orele de primire 7-8—3-5
Str. Regele Ferdinand I No 139 CHIȘINĂU

Ion Izvoranu
Avocat
S'A MUTAT
Chișinău, strada M. Cogălniceanu 43
Consultații orele 3—7 după masă

ANUNȚ

Directorul Finanțelor din Basarabia, anunță că în administrația exterioară sunt vacante următoarele locuri:

9 (nouă) posturi de șefi de secție cu 1 gradație, — grupa A IX, Tip. 26;

10 (zece) posturi de șefi de secție fără gradație, — grupa A IX, Tip. 27;

4 (patru) posturi de controlori șefi cu 1 gradație, — grupa A XXVIII, Tip. 26;

5 (cinci) posturi de controlori șefi fără gradație — grupa A XXVIII, Tip. 27;

16 (optsprezece) posturi de șefi de birou cu 1 gradație, — grupa A IX, Tip. 28;

24 (douăzeci și patru) posturi de șefi de birou fără gradație, — grupa A IX, Tip. 29;

24 (douăzeci și patru) posturi de controlori cu 1 gradație — grupa A XXVIII, Tip. 28;

35 (treizeci și cinci) posturi de controlori fără gradație, — grupa A XXVIII, Tip. 29;

19 (nouăsprezece) posturi de perceptori de circumscripție cu 1 gradație, — grupa A XXVIII, Tip. 28;

31 (treizeci și unul) posturi de perceptori de circumscripție fără gradație, — grupa A XXVIII, Tip. 29;

9 (nouă) posturi de subșefi de birou cu 1 gradație, — grupa A IX, Tip. 30;

9 (nouă) posturi de subșefi de birou fără gradație, — grupa A IX, Tip. 31;

6 (șase) posturi de agenți de control principali cu 2 gradații,— grupa A XXII, Tip. 30;

7 (șapte) posturi de agenți de control cu 3 gradații, — grupa A XXVIII, Tip. 32;

8 (opt) posturi de agenți de control cu 2 gradații, — grupa A XXVIII, Tip. 33;

11 (unuisprezece) posturi de agenți de control fără gradație,— grupa A XXVIII, Tip. 34;

111 (una sută unuisprezece) posturi de perceptori de agenție fără gradație,—grupa A XXVIII, Tip. 32;

27 (douăzeci și șapte) posturi de impiegați cu 3 gradații, — grupa A IX, Tip. 32;

27 (douăzeci și șapte) posturi de impiegați cu 2 gradații, — grupa A IX, Tip. 33;

16 (șasesprezece) posturi de impiegați cu 1 gradație, — grupa A IX, Tip. 34;

33 (treizeci și trei) posturi de impiegați fără gradație,— grupa A IX, Tip. 35;

5 (cinci) posturi de dactilografi cu 3 gradații, — grupa A XXXX, Tip. 32;

5 (cinci) posturi de dactilografi cu 2 gradație, — grupa A XXXX, Tip. 33;

5 (cinci) posturi de dactilografi cu 1 gradație, — grupa A XXXX, Tip. 34;

5 (cinci) posturi de dactilografi fără gradație, — grupa A XXXX, Tip. 35;

1 (un) post de inginer ordinar cl. II, — grupa A X Tip. 23;

2 (două) posturi de ingineri stagiari, — grupa A X, Tip 25;

1 (un) post de chimist ordinar cl. II, — grupa A XVI, Tip. 24;

2 (două) posturi de chimiști ordinari cl. III, — grupa A XVI, Tip. 26;

2 (două) posturi de agenți administrativi principali cl. I, — grupa C I, Tip. 24;

20 (douăzeci) posturi de agenți principali clasa II, — grupa C I, Tip. 6;

26 (douăzeci și șase) posturi de agenți administrativi cl. I, — grupa C I, Tip 8;

47 (patruzeci și șapte) posturi de agenți administrativi clasa II, — grupa I, Tip. 9;

23 (douăzeci și trei) posturi de agenți administrativi cl. III, grupa C I, Tip. 10;

9 (nouă) posturi de intendenți cl. II, — grupa D I Tip. 5;

8 (opt) posturi de oameni de serviciu cl. II, — grupa D I, Tip. 5;

8 (opt) posturi de oameni de serviciu cl. III, — grpa D I, Tip. 6;

12 (douăsprezece) posturi de oameni de serviciu cl. IV, — grupa D I, Tip. 7;

Aceste posturi urmează să fie complectate prin încadrare, personalul fiind repartizat de Ministerul Finanțelor dintre acei funcționari cari prestează în prezent serviciul la unitățile finanțelor.

Directorul Finanțelor din Basarabia.

(ss) AMEDEU GROSU

MICA PUBLICITATE

CROITORIA „TITTI" str. Mareșal Badoglio, No. 56, Chișinău Caută lucrători pentru atelier.

PIERDUT adeverință eliberată de Circ. 5 a poliției Chișinău pe numele Moraru Ștefan din Malina Mare str. 80, casa No. 8. Se declară nulă în mâinile oricui s'ar găsi

DE INCHIRIAT 2—3 camere, cu toate dependințele. Chișinău, str. General Berthelot, 164.

SE REPARĂ stilouri la legătoria de cărți „Modern" Chișinău str. Mareșal Badoglio, 24

Proprietar: ION VOLODIN

OFERTE DE SERVICIU

POST ofițer activ, român etnic, 30 ani, vaste cunoștințe morală și materială reducere 75% pe C F T. caută orice ocupație în Chișinău. Răspunsul la ziar

DE INCHIRIAT un apartament compus din 5 camere mari, bucătărie și toate dependințele. Chișinău, str. General Berthelot No. 117 (fostă [illegible] Nicolae).

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal (iapă) mură închis coama în ambele părți, de 2 1/2 ani, pe numele Vesca Sava din Chișinău, Bar Sculeni str. N. 5 casa Nr. 10.

Il declar nul și fără valoare.

CAUT guvernantă germană pentru copil de 8 ani, cu toată întreținerea plus salariu Bariera Sculeni, 11, Ing. Vanis.

PIERDUT actul de proprietate pentru una vacă de culoare neagră cu alb, de 10 ani, eliberat pe numele Prodan Petre din Chișinău, suburbia Vistierniceni str. 15, casa No. 20. Se declară nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi

CAUT femeie de serviciu la toate. Plătesc până la 1500 lei lunar și întreținerea.

A se adresa: Dăscălescu, str. General Berthelot No. 101, Chișinău

SE CAUTĂ om de serviciu la Școala Practică de Contabilitate d'n Chișinău, str. Principele Nicolae Nr. 20. Salariul bugetar de 3300 lei plus primă de reședință. Doritorii se vor adresa cu acte în regulă.

DOCTOR
BUDESCU VLADIMIR
Boli venerice, sifilis și interne
Consultații: orele 12—2 și 6—8 p. m.
CHIȘINĂU
str. Iașilor No. 36

Cu inima sdrobită de durere pentru tot restul vieții:

Galy, soție și Lola și Costel, copilași scumpi, precum și familiile înrudite: Maria Lașcu soacră; Familia Ion Lașcu. Familia Casianov, Vera și Martin Prozorov și Sofia și Teodor Ranetti, cumnați, anunță pierderea prea timpurie a celui ce le-a fost mai drag și mai scump pe lume,

Isachie Latescu

Inginer-agronom
Director al Cameral Agricole a jud. Orhei

Decedat în ziua de 3 Decembrie 1941 în urma unei boli contractate în timpul serviciului său în Ucraina

UN NOU PUNCT DE VEDERE IN PROBLEMA AGRARĂ

Scrisoarea adresată d-lui Mareşal Antonescu de d. Petre Nemoianu, fost ministru

După ce problema agriculturii româneşti a fost prezentată într'un memoriu, publicat în presă, de către d. Const. Garoflid, la care a răspuns d. Mareşal Antonescu, acum d. Dr. Petre Nemoianu prezintă aceeaş chestiune dintr'un punct de vedere nu mai puţin important.

Publicăm mai jos memoriul d-sale adresat d-lui Mareşal Antonescu, împreună cu răspunsul Conducătorului Statului.

Memoriul d-lui dr. Petre Nemoianu

„Domnule Mareşal,

Văzând memoriul d-lui Constantin Garoflid privitor la problema agricolă a ţării îmi ţin de o datorie patriotică să vă înaintez următoarele rectificări şi complectări:

1. Întâi de toate, memoriul redactat de d. Constantin Garoflid nu are în vedere decât stările din Vechiul Regat, unde situaţia este cu mult mai gravă decât s'ar putea crede. O statistică agricolă, făcută nu de organele Ministerului de Agricultură, ci de Institutul de Statistică al Statului, numai în teritoriul Vechiului Regat, ar scoate la iveală lucruri care ar descuraja şi pe cel mai optimist român. Şi pentru această tristă stare de lucruri, nu ţărănimea poartă vina cea mai mare.

2. Prin urmare, concluziile trase de d. Constantin Garoflid cu privire la mica proprietate sunt cu totul nepotrivite şi nedrepte în ce priveşte Ardealul şi Banatul. În Ardeal şi Banat mica proprietate a ajuns la un aşa grad de desvoltare, încât aceasta nu mai cere Statului Român decât o firească înţelegere şi o dreaptă guvernare din punct de vedere economic şi social.

În adevăr, am avut ocazia să mă conving personal zilele acestea, că proprietari a 4-5 hectare de pământ din Banat au astăzi cel puţin 100.000 lei la chimir, rezultaţi din vite, ceea ce însă nu se vede în Vechiul Regat.

În regiunea Lugoj, lugărul de pământ a dat anul acesta 1800 kgr. de grâu, ceeace revine la 3600 kgr. de hectar. Ar fi interesant de ştiut, ce producţie au avut la hectar marii proprietari cari îşi lucrează pământul în parte şi despre cari d. Preşedinte al Uniunii Sindicatelor agricole nu vorbeşte nimic în memoriul său.

Convingându-se de foloasele agriculturii intensive, în toamna aceasta, ţăranii bănăţeni au arat câmpul la lumina felinarului, în timp ce marii proprietari îi dojeneau în conferinţele lor academice dela Uniunea Sindicatelor agricole şi discutau până şi introducerea bâtăii ca mijloc de încurajare a muncilor agricole.

CULTURA AGRICOLĂ IN BANAT

3. Adevărul este că, cu excepţia a 20-30, marii proprietari din vechiul Regat nici pe departe nu fac o cultură agricolă la nivelul acelela a ţăranilor bănăţeni şi că ei înşişi trec printr'o gravă criză, fiindcă, după expropriere, respectiv după război ei s'au văzut lipsiţi de factorul de producţie tradiţional, de munca fără preţ a ţăranului. În marea lor majoritate, ei nu au înventar viu şi mort, ei îşi lucrează pământurile în parte, în condiţii identice cu acelea ale micilor proprietari. Totuş, la adresa acestora nu găsim nici un cuvânt aspru în memoriul d-lui Constantin Garoflid, ci numai la adresa ţăranilor, deşi cei dintâi mai curând merită o reprobare, ei fiind oameni de cultură şi având cunoştinţe profesionale speciale. Aşa fiind, micul proprietar din vechiul Regat nu are dela cine să ia exemplu şi pe cine să imite. Iar cei 20-30 de mari proprietari cari fac excepţie, desfăşoară o agricultură, respectiv o monocultură în sens american, pe baza pur capitalistă şi dela care, proprietarul mijlociu şi mic nu poate şi nu trebue să ia exemplu.

EXPORTUL DE CEREALE

4. Producţia agricolă actuală a ţării nu poate fi apreciată numai după exportul de cereale făcut de România în epoca de dinainte de război. Este ştiut că, Ţara Românească a exportat şi exportă anumite produse agricole nu atât din cauza surplusului de producţie, ci din cauza standardului de viaţă mult prea scăzut al poporului dela ţară. Semnatarul acestor rânduri a calculat că, dacă am fi ridicat standardul de viaţă al României neciuntite la nivelul aceluia american, am fi fost nevoiţi să importăm sute de mii de boi şi milioane de porci anual pentru hrana populaţiei. Şi totuşi, în acea epocă România a exportat 70.000 bovine şi 200.000 porcine anual, fără ca aprovizionarea ţării să se fi resimtit.

De aci tragem concluzia că, exportul de cereale al României a dat înapoi nu numai din cauza expropierii, ci şi din cauza consumului mai mare din ţară fiindcă, consecinţa tuturor războaielor a fost o ridicare simţitoare a standardului de viaţă.

COSTUL PRODUCTIEI LA MAREA PROPRIETATE

5. Nici o guvernare românească nu va putea satisface pretenţiunile marilor proprietari din următoarele motive:

a) Făcând agricultură din Bucureşti, producţia lor este mai scumpă decât aceea a proprietarului mijlociu şi mic. De pildă: în momentul de faţă, costul de producţie al laptelui la micul proprietar este de 16 lei kilogramul, la marele proprietar de 24-27 lei kilogramul;

b) Marii proprietari, cu foarte mici excepţii, făcând monocultură agricolă, nu produc decât cereale, adică câteva produse agricole şi din cari trebue să scoată maximum de foloase, atât pentru nevoile lor familiare, cât şi pentru capitalul investit.

6. Marii proprietari nu pot să constituie acelaşi categorie cu proprietarii mici şi mijlocii din motivele de mai jos. Un economist german (Konrad Mayer: Gefuge und Ordnung der deutschen Landwirtschaft. Berlin 1939) ne arată câştigurile trase de proprietarii mici, mijlocii şi mari, pe grupuri de culturi şi cifrele lui sunt din cale afară de grăitoare.

În anul economic 1937, din cereale au câştigat la hectar:
69 mărci micul proprietar;
103 mărci mijlociul proprietar;
138 mărci marele proprietar.
Din vânzarea de animale de rentă:
131 mărci micul proprietar;
112 mărci mijlociul proprietar;
74 mărci marele proprietar.
Din vânzarea laptelui au câştigat la hectar:
103 mărci micul proprietar;
161 mărci mijlociul proprietar;
239 mărci marele proprietar.
Veniturile totale din vite la hectar:
230 mărci micul proprietar;
215 mărci mijlociul proprietar;
139 mărci marele proprietar.

Din cifrele de mai sus rezultă următoarele:

a) că din cultura propriu zisă a pământului (fără vite) marele proprietar câştigă cel mai mult, iar din creşterea vitelor cel mai puţin, ceea ce îl determină să tindă spre o monocultură agricolă;

b) Cel mai mic venit din cultura propriuzisă a pământului îl au micii proprietari şi pe cel mai mare din creşterea vitelor;

c) Proprietarii mijlocii au situaţie specială, apropiindu-se de câştigul optim în toate ramurile de agricultură;

d) Numai proprietarii mici şi mijlocii pot constitui o categorie din punct de vedere al producţiei, marii proprietari separându-se şi de unii şi de alţii;

e) Modul diferit de exploatare şi de rentabilitate are următoarele consecinţe: Marii proprietari vor tinde spre sistemul de **monocultură**, pur cerealist, care le asigură câştigul cel mai mare, obţinut pe căile cele mai lesnicioase pentru ei, pe câtă vreme proprietarii mici şi mijlocii sunt nevoiţi să facă **polyculturâ** agricolă, o agricultură multilaterală, aşa cum se întâmplă aceasta în Ardeal şi Banat, ca şi în toate celelalte ţări agricole.

Prin urmare, monocultura este cel mai uşor izvor de câştig pentru marele proprietar, în timp ce aceasta este mortală pentru proprietarul mic şi mijlociu;

ARMONIZAREA INTERESELOR MICII, MIJLOCIEI ŞI MAREI PROPRIETĂŢI

f) Dacă marii proprietari constituie o categorie de agricultori, iar proprietarii mici şi mijlocii alta, — **prima tinzând spre monocultură, iar cea de a doua spre polyculturâ** — este dela sine înţeles că, se impun: sau două politici agrare diferite, sau armonizarea lor. Dacă am lăsa ca dirijarea agricultorilor mici şi mijlocii — cari constituie circa 85 la sută — să fie influenţată de marii proprietari — cari nu reprezintă decât maximum 15 la sută din pământul cultivabil al ţării — ar însemna să renunţăm la polycultură agricolă şi odată cu aceasta să renunţăm la emancipareea economică şi socială a proprietarilor mici şi mijlocii, adică a ţărănimii, ceeace nu ar fi în interesul ţării şi al neamului. Dacă armonizarea între cele două categorii de proprietari nu ar fi posibilă, atunci, după părerea noastră, Ministerul de Agricultură trebuie scindat în două: a) în Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, în atribuţiunea căruia să intre marea proprietate propriuzisă şi b) în Ministerul Economiei Rurale, în sarcina căruia să cadă cârmuirea proprietăţii mici şi mijlocii.

Însfârşit, noi credem că, nu numai platforma pe care se situează d. Garoflid şi Uniunea Sindicatelor Agricole este greşită, ci şi spiritul de care este animată. Cu tânguiri sterpe asupra unui trecut ce nu mai poate să reînvie şi cu învinuiri nedrepte la adresa ţărănimii nu se poate inaugura o viaţă nouă. În Germania, — zice dr. Hermann Reischle (Agrarpolitische Vortrage) — marea revoluţie agrară naţional-socialistă n'a fost atât de natură agrară, cât una de natură sufletească. Această revoluţie sufletească a izvorât dintr'o mai bună preţuire a ţărănimii în cadrul naţiunii şi dela o ridicare a ei în ochii naţiunii. Astăzi în Germania fiecare director din ministere se simte îndemnat a-şi căuta un strămoş ţăran pe care să-l aşeze cu mândrie în arborele său genealogic.

Cu ţărănimea românească aşa cum este prezentată în toate ocaziile de Uniunea Sindicatelor Agricole, desigur, prea puţini directori vor dori să se confunde ca origine. Dimpotrivă, ei vor căuta să se ţie la o distanţă cât mai mare, înstrăinându-se până şi de limba ei „mitocănească", înlocuind-o cu cea franceză.

Pe asemenea căi, ridicarea agriculturii şi a păturii noastre ţărăneşti nu va fi cu putinţă. Dar, această platformă este şi nedreaptă pentrucă din fericire, ţărănimea noastră are multe şi mari virtuţi pe care însă, marii proprietari, adică orăşenii nicidodată nu le-au înregistrat. **Dela codificarea virtuţilor ţărăneşti — nu a slăbiciunilor — şi dela mânuirea lor cu dragoste şi cu dibăcie, va porni adevărata ridicare a agriculturii şi a ţărănimii române.**

Primiţi, Vă rog, Domnule Mareşal, expresia întregului meu devotament.

P. Nemoianu"

Răspunsul d-lui Mareşal Antonescu

La scrisoarea de mai sus, d. Mareşal Antonescu a dat următorul răspuns:

„STIMATE DOMNULE NEMOIANU,

Am primit scrisoarea dumneavoastră, prin care căutaţi să luminaţi problema agriculturii româneşti şi dintr'un alt punct de vedere decât acela în care a fost prezentată prin memoriul d-lui Const. Garoflid. Vă mulţumesc pentru ea şi am dat dispoziţiuni ca scrisoarea d-voastră să fie publicată pentru a da putinţă opiniei publice să desbată în public această problemă atât de importantă pentru ţara noastră.

Problema ridicării clasei ţărăneşti, pentru care pledaţi cu căldură, nu poate fi neglijată de nici-o conducere politică responsabilă a ţării. Tot atât de adevărat este însă, că ea nu poate fi dusă la bun sfârşit numai prin măsuri administrative pornind din partea Statului, ci reclamă o colaborare permanentă a tuturor cercurilor profesionale interesate şi a întregei colectivităţi româneşti. Este regretabil de constatat că se pierde legătura dintre clasa ţărănească şi cea intelectuală, care totuşi trebue să rămână mereu sfătuitoarea şi îndrumătoarea ţărănimii.

În regiunile unde legătura aceasta s'a păstrat, sătenii noştri au avut mult de învăţat şi nivelul vieţii lor sociale şi culturale s'a ridicat simţitor, iar producţia economică a înregistrat sporuri apreciabile.

Deaceea socotesc că aveţi dreptate când cereţi ca să se clădească cu dragoste pe virtuţile clasei noastre ţărăneşti, cu concursul tuturora, căci numai aşa se poate realiza adevărata operă socială, economică şi naţională.

Primiţi asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.

ANTONESCU
Mareşal al României
şi Conducătorul Statului

Ecoul răspunsului guvernului Mareşalului Antonescu la ultimatum-ul britanic adresat României

— Consideraţiunile presei italiene —

ROMA 10 (Rador). — Presa italiană subliniază răspunsul dat de Guvernul Mareşalului Antonescu la nota ultimativă adresată României de Marea Britanie.

Ziarele publică în extenso conţinutul acestei note a Guvernului Român, subliniind pasagiile importante care sunt publicate cu litere speciale. Deasemeni toate ziarele publică declaraţiile Mareşalului Antonescu în legătură cu ultimatumul britanic.

Ziarul MESSAGERO, scrie: „Ampla, energica, bine fondata notă română aruncă asupra Angliei ruşinea convenţiei acesteia cu sistemul de agresiune bolşevic, care poate fi socotit drept inamicul capital al României. Când în Iunie 1940 Rusia a atacat România, Anglia n'a mişcat nicium deget pentru a dovedi fie chiar şi în mod platonic, hotărîrea sa de a-şi respecta garanţia de independenţă şi integritate teritorială acordată României cu 14 luni mai înainte".

Ziarul POPOLO DI ROMA scrie Din cele trei răspunsuri, al României, Finlandei şi Ungariei, răspuns al căror ton este de aspră polemică, se evidenţiază clar simţul de independenţă pe care micile popoare europene l-au dobândit, aşa după cum se relevă înălţimea lor morală şi hotărârea lor de a duce împreună cu puterile Axei cruciada anti-bolşevică. Sunt răspunsuri faţă de care Anglia nu poate decât să se ruşineze. În nici un caz Anglia nu le va putea opune forţa armelor sale".

MESSAGERO în cadrul unei corespondenţe din Bucureşti semnată de d. Luigi Armelani, reliefează politica de nefastă intrigă şi de exploatare dusă de Marea Britanie faţă de România, politică ale cărei dezastruoase efecte pentru viaţa de stat românească s'au manifestat pe toate tărâmurile, dar mai ales pe tărâm economic.

D. Armelani aminteşte în continuare manevrele oculte ale Intelligence Service-ului în România, manevre care urmăreau desagregarea şi ruina vieţii de stat române.

„Cu seninătatea sufletească a celor convinşi de buna lor dreptate încheie d. Armelani, Românii au primit declaraţia de război a bulldog-ului efutocraţiei internaţionale, d. Churchill, şi fac scut în jurul tânărului lor Rege şi în jurul Conducătorului.

Strigătul de „Trăască Regele" şi „Trăască Armata Română" în izbucnit paternic din mii de piepturi ale elevilor ofiţeri pe stadionul Academiei de Educaţie Fizică.

Primăvara care nu este departe, le va aduce multe şi amare surprize Tovarăşilor lui Stalin.

DOUĂ NEAMURI-ACEIAŞI SOARTĂ

BRATISLAVA 10 (Rador). — Presa slovacă publică publică răspunsul României la nota ultimativă a Angliei şi declaraţiile făcute presei de d. Prof. Mihai Antonescu în legătură cu declaraţia de război a Angliei.

Ziarul GARDISTA a publicat un articol de fond intitulat: „Două neamuri — aceiaşi soartă" în care analizează situaţia României şi a Finlandei faţă de Rusia Sovietică.

În acest articol ziarul scrie între altele:

„Armata germană împreună cu celelalte armate europene aliate şi cu formaţiunile de voluntari au început războiul în Răsărit împotriva bolşevismului în deosebi din motive ideologice. Pentru România şi Finlanda motivele de război au fost mult mai concrete. Ele au început lupta pentru a-şi recuceri teritoriul naţional răpit şi pentru a repara o sângeroasă nedreptate, ştiind că pe lume nu este decât o singură dreptate care până la urmă trebue să învingă.

A trebuit să învingă şi dreptatea română şi finlandeză la fel cum va trebui, să învingă dreptatea fiecărui popor, care ştie să lupte pentru naţia şi pământul său.

D. Prof. Mihai Antonescu, vicepreşedintele Consiliului, de Miniştri a declarat la întoarcerea dela Berlin reprezentanţilor presei că dacă bolşevismul, trecând peste România, ar fi invadat Europa întreagă, ar fi nimicit ordinea şi civilizaţia ei. Conştientă de acest pericol care ameninţa Europa întreagă, România şi-a dat seama de nevoia solidarităţii europene, în care toate popoadele trebue să lupte împotriva bolşevismului.

România şi Finlanda: două popoare atât de depărtate unul de altul şi totuşi atât de aproape, depărtate geograficeşte, exterior poate, dar apropiate sufleteşte, nu este de mirare că amândouă au mers pe acelaş drum al suferinţii naţionale, al grelelor încercări, şi drumurile lor au dus spre poarta Europei Noui.

SITUAŢIA STRATEGICĂ IN PACIFIC

Japonia se găseşte în avantaj faţă de agresor

BERLIN, 11 (ESS). — Ziarul „Deutsche Allgemeine Zeitung" a publicat sub titlul „Situaţia strategică în Pacific" un articol de fond semnat de amiralul Foerster care a făcut în primăvara anului 1939 o călătorie în Japonia. Articolul cuprinde următoarele:

Marea japoneză stă complect sub semnul şi controlul marinei japoneze aşa că alei o ameninţare este exclusă. Izolarea ei şi posibilităţile de a fi supravegheată asigură legătura Japoniei cu continentul şi transportul netulburat al mărfurilor de aci către insulă. Dacă o ameninţare ar veni de pe continent ea ar putea fi uşor combătută prin trimiterea unor forţe suficiente în locurile periclitate.

Faţă de Statele Unite, Japonia se găseşte fără îndoială în avantaj. O flotă care atacă trebue să parcurgă mii de mile şi să intre în teritoriul de operaţiuni propriu japonez pentru a putea acţiona. Pentru aceasta ea ar trebui să urmeze drumul de nord al Aleuţelor, printr'un ţinut stăpânit în tot cursul anului de o ceaţă deasă şi care prezintă pentru atacant mari pericole. Un al doilea drum, cel de mijloc, ducă pe la Honolulu—Guam, printr'un ţinut de insule administrate de Japonezi, şi care oferă prin natura sa condiţiuni ideale de operaţiune împotriva agresorului.

Rămâne însfârşit posibilitatea unui atac pris sud, şi în acest caz însă agresorul este în desavantaj fiindcă drumul dela Manila către Japonia este foarte lung şi ameninat în tot pasul de forţele navale japoneze.

Este greu de presupus că Hongkong ar putea fi apărat în mod eficace împotriva unei ameninţări japoneze. În timpul şederii mele la Hongkong acum doi ani, am avut impresia că măsurile pentru o rapidă părăsire a regiunii erau măsuri de apărare preventivă a el. Este deci **cu totul improbabil ca Hongkonk să fie utilizat ca punct de plecare al unei acţiuni ofensive.**

Dar Singapore? Singapore este fără îndoială cel mai puternic fort maritim care există astăzi în lume, înarmat şi apărat pe mare şi pe uscat cu mijloace moderne de luptă şi de rezistenţă, şi desigur pregătit în orice moment pentru ori ce eventualitate. Dar şi Singapore are punctul său slab: este aşezat în apropierea Equatorul regiune unde europeanul poate săvârşi numai o foarte limitată muncă fizică. Pentru apărarea Singaporului, pe lângă utilizarea în massă a populaţiei indigene — malaiez şi chinez — trebue să fie întrebuinţată total şi garnizoana fortăreţii, compusă în cea mai mare parte din britanici. Având în vedere toate acestea am convingerea că, oricare ar fi situaţia, Japonia se găseşte în avantaj faţă de oricare eventual atacant.

ATRIBUŢIILE D-LUI SUBSECRETAR DE STAT AL. MARCU

Printr'o decizie a d-lui prof. Mihai Antonescu, d. profesor Alexandru Marcu, ministru subsecretar de stat al departamentul propagandei naţionale, a fost autorizat a rezolva, semna şi expedia toate lucrările administraţiei centrale şi exterioare ale ministerului propagandei naţionale, afară de cele rezervate ministrului personal; a aproba cheltuelli de materiale şi personal în limita creditelor acordate prin buget sau prin diferite legi speciale, conform legii contabilităţii publice; a semna cecuri la Banca Naţională a României, a prezida şedinţele comitetului special al hotelurilor, în lipsa titularului; a numi, înainta, transfera şi înlocui personalul, în conformitate cu legile şi regulamentele în vigoare; a semna orice acte relative la procesele ministerului pentru instanţele judecătoreşti, precum şi actele pentru eventuala trimitere în judecata comisiunii disciplinare, a funcţionarilor de orice grad şi a aplica pedepse acestor funcţionari.

PORTUL UNIFORMEI DUPĂ DESCONCENTRARE ESTE INTERZIS

COMUNICAT

1. Se constată că ofiţerii şi subofiţerii de rezervă cari au fost desconcentraţi, continuă a umbla în uniformă militară.

Se pune în vederea tuturor că le este interzis portul uniformei.

2. Acei ce se mai află sub drapel, vor trebui să aibă asupra lor un ORDIN DE SERVICIU dovveditor, care va fi vizat la fiecare început de săptămână în ziua de Luni.

El au toate obligaţiunile în ceeace priveşte atitudinea şi ţinuta ca şi ofiţerii activi.

3. Ofiţerii şi subofiţerii desconcentraţi ce vor fi dovediţi că mai umblă în uniformă se vor deferi Justiţiei, făcându-se vinovaţi de port ilegal de uniformă conform art. 569 din C. J. M.

PRIN POLITICA EXTERNĂ A REICHULUI, FUEHRERUL-CANCELAR TINDE SĂ DEA POPORULUI GERMAN SECURITATEA UNUI MINIMUM DE EXISTENŢĂ

BERLIN 10 (Rador). — Revista „Berlin-Roma-Tokio" gravitând în jurul ministerului de externe, schiţează într'un articol marile linii ale politicii externe germane.

Faţă de iniţiativele şi acţiunile politicei externe a anului trecut, revista ajunge la constatarea că politica germană este mânată atât de principii ideologice cât şi de puncte de vedere reale. Concepţia Fuehrerului este din cele mai simple, scrie autorul; ea voeşte să asigure spaţiul vital pentru poporul german, spaţiu pe care îl poate revendica datorită numărului, calităţii rasei, performanţelor sale culturale şi capacităţii sale de organizare.

Aceasta nu însemnează altceva decât securitatea unui minimum de existenţă.

Această revendicare este foarte depărtată de conceptia politică a englezilor şi americanilor, cari doresc un maximum de existenţă. Fuehrerul revendică pentru poporul german un loc sub soare şi nu toate locurile din jurul soarelui, cum revendică spre pildă englezii şi americanii. El nu vrea să domine toate căile maritime ale Universului, să exploateze toate materiile prime să posede tot aurul şi să dispună de popoarele globului ca de sclavi de muncă.

Fuehrerul nu doreşte nici ca poporul german să lucreze mai puţin decât alte popoare, — ceeace este un ideal anglo-saxon; însă el doreşte să poată trăi omeneşte din munca lui.

Aceste ţeluri nu au nimic de a face cu o politică de dominare. Sunt mai mult principii veşnice şi inflexibile care rezultă dintr'o consideraţiune etică absolută, cu privire la raţiunea de a exista a unui popor.

Englezii ar putea să trăiască chiar dacă ar poseda numai a treia parte din ţările dominate de ei. Cu toate acestea ei revendică dominarea asupra tuturor ţărilor şi, în acest scop, fac războaie mondiale, unul peste altul.

Războaiele lor nu sunt lupte pentru existenţă cum este lupta poporului german; şi nici n'ar războaie pentru menţinerea lor absolută ci războaie pentru menţinerea unor prea vaste posesiuni de către o putere prea mare şi, din această cauză, pentru continuarea unei situaţii injuste după legea divină şi constiinţa omenească.

ANUNŢ

Directorul Finanţelor din Basarabia, anunţă că în administraţia centrală, sunt vacante următoarele locuri:

3 (trei) posturi de şefi de secţie cu 1 gradaţie, grupa A IX., Tip. 26;
4 (patru) posturi de şefi de secţie fără gradaţie, — grupa A IX, Tip 27;
5 (cinci) posturi de şefi de birou cu 1 gradaţie, — Grupa A IX, Tip 28;
5 (cinci) posturi de şefi de birou fără gradaţie, — Grupa A IX, Tip 29;
2 (două) posturi de subşefi de biurou cu 2 gradaţii. — Grupa A IX, Tip 30;
3 (trei) posturi de subşefi de biurou cu 1 gradaţie. — Grupa A IX, Tip 31;
4 (patru) posturi de impiegaţi cu 3 gradaţii.—Grupa A IX, Tip. 32;
4 (patru) posturi de impiegaţi cu 2 gradaţii.—Grupa A IX, Tip 33;
3 (trei) posturi de impiegaţi cu 1 gradaţie. — Grupa A IX Tip. 34;
4 (patru) posturi de impiegaţi fără gradaţie.—Grupa A IX, Tip 35;
1 (un) post de dactilograf principal cu 1 gradaţie.—Grupa A XXXX, Tip 31.
1 (un) post de dactilograf cu 3 gradaţii.—Grupa A XXXX, Tip. 32;
1 (un) post de dactilograf cu 2 gradaţii. — Grupa A XXXX, Tip. 33;
1 (un) post de dactilograf cu 1 gradaţie. — Grupa A XXXX, Tip 34;
1 (un) post dactilograf fără gradaţie. — Grupa A XXXX, Tip. 35;
1 (un) post de şofer principal cl. III. — Grupa C VIII, Tip. 7;
1 (un) post de cusător de dosare cl. II. — Grupa D I. Tip 5;
2 (două) posturi de oameni de serviciu cl. II. — Grupa D I. Tip 5;
2 (două) posturi de oameni de serviciu cl. III. — Grupa D I. Tip 6.

Aceste posturi se vor complecta prin încadrările repartizate de Ministerul Finanţelor dintre personalul care prestează în prezent serviciul la unităţile financiare.

Directorul Finanţelor din Basarabia
(ss) AMEDEU GROSU

ULTIMA ORA

SUVERANII ROMÂNIEI IN VIZITĂ LA ROMA

ROMA 10 (Rador). — M. S. Regele Mihai I al României şi M. S. Regina Mamă Elena, cu prilejul şederei Lor la Roma, au continuat Marţi să viziteze oraşul, în special basilica Sf. Petru capela Sixtină şi colecţiile Vaticanului.

După amiază, Majestăţile Lor au luat ceaiul la legaţia română de pe lângă Quirinal, cu personalul superior al ambelor legaţii ale României.

La orele 18, Majestăţile Lor au făcut o vizită la palatul Veneţia, înapoindu-se la orele 19 la Florenţa.

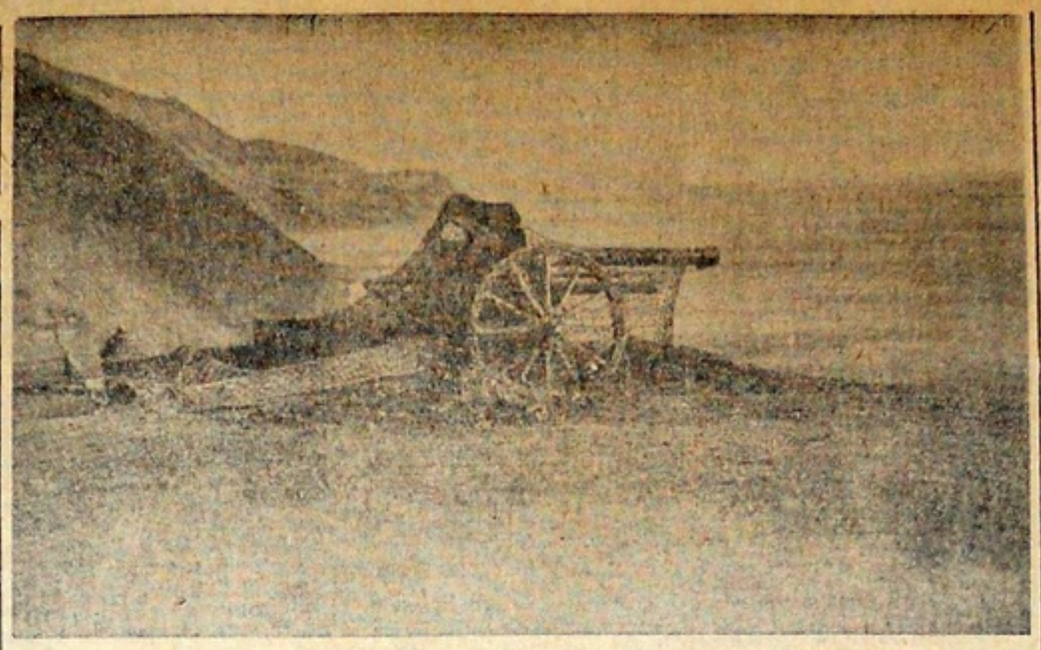

La marea de Azov, tunurile româneşti păzesc litoralul

MARI VASE DE RĂZBOI ŞI COMERŢ AMERICANE ŞI ENGLEZE SCUFUNDATE DE JAPONEZI

TOKIO, 10. (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB transmite un comunicat oficial al marinei japoneze care spune că cu prilejul atacului aerian dat asupra grosului flotei britanice din Extremul Orient, pe coasta de Est a Malaeziei, bastimentul de linie britanic King George a fost şi el scufundat, după cât se pare. Lipsesc preciziuni cu privire la aceasta.

După cum s'a anunţat, avioanele de bombardament japoneze au scufundat în cursul acestui atac, bastimentele de linie britanice „Repulse" şi „Prince Of Walles".

*

ROMA, 10. (Rador). — Agenţia „Reuter" anunţă pierderea unui vas auxiliar al marinei indiene.

*

TOKIO, 10 (Rador). — Corespondentul Agenţiei DNB transmite:

Marele cartier general al forţelor navale japoneze anunţă că vase de război japoneze au scufundat la intrarea în portul Hongkong vasul de patrulare britanic „Saint Monace".

*

AMSTERDAM, 10 (Rador). — Corespondentul Agenţiei „Havas-Ofi" transmite:

Agenţia „Reuter" reproduce telegrama Agenţiei japoneze „Domei", care anunţă scufundarea cuirasatului britanic „King George V.

*

TOKIO, 11 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB. retransmite o ştire dată de KOKUMIN SHIMBUN care anunţă că unităţi japoneze au capturat un vapor de comerţ britanic de 6000 tone şi înarmat cu două tunuri.

NOUI DEBARCĂRI JAPONEZE IN PENINSULA MALAYA

STOCKHOLM 10 (Rador). — Corespondentul Agenţiei DNB. anunţă:

Serviciul britanic de informaţii anunţă că japonezii au reuşit să execute noui debarcări în peninsula Malaya.

Situaţia apărătorilor statelor din Malaya apare dificilă şi nu trebue să se ascundă seriozitatea situaţiei pe acest câmp de luptă.

ORAŞUL SINGAPUR A FOST EVACUAT

SHANGHAI, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB anunţă:

Un comunicat dat de autorităţile britanice dela Singapur confirmă faptul că japonezii au debarcat la Singara (Malaezia), noui trupe.

Oraşul Singapur este complet în întuneric. Populaţia civilă ar fi fugit în mare parte în interiorul ţării. Se dau violente lupte pentru posesiunea aerodromului dela Kotha Bahru.

COOPERARE MILITARĂ LA GRANIŢA MONGOLIEI ŞI MANCIUKUOULUI

NANKIN 7, 10. (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB anunţă că oficieri superiori din armata guvernului din Nanking şi reprezentanţi ai cartierului general japonez au ţinut, Miercuri, o conferinţă în care s'a examinat problema cooperării militare la graniţa Mongoliei şi a Manciukuoului.

MARINA JAPONEZĂ A PIERDUT 38 AVIOANE, DAR NICI UN VAS DE RĂZBOI

TOKIO, 10 (Rador). — Un comunicat al cartierului general al marinei imperiale japoneze a făcut cunoscut Miercuri că, dela intrarea Japoniei în război contra Statelor Unite şi contra Marei Britanii, marina japoneză a pierdut 38 de avioane, dar niciun vas de război.

CEA MAI MARE PARTE A FLOTEI BRITANICE DIN EXTREMUL ORIENT A FOST NIMICITĂ

TOKIO, 11 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Intr'un comunicat al marinei de război japoneze se constată că cea mai mare parte a flotei britanice din Extremul Orient a fost nimicită trei zile după începerea ostilităţilor.

Ştirile privitoare la acest succes unic al forţelor japoneze a provocat o bucurie nemaipomenită la Tokio. Mari mase de oameni, adunate în faţa principalelor sedii ale ziarelor japoneze, şi-au exprimat entuziasmul lor prin strigăte de: „Banzaii".

COMUNICATUL GERMAN

BOLŞEVICII SUPORTĂ CONSIDERABILE PIERDERI PE TOT FRONTUL

BERLIN 10 (Rador). — De la Marele Cartier General al Führerului, Inaltul Comandament German transmite următorul comunicat:

Pe frontul de Est atacuri locale ale inamicului au fost respinse cu succes. Cu acest prilej inamicul a suferit din nou grave pierderi sângeroase.

Forţele aeriene germane în număr considerabil, au risipit concentrările de trupe şi grupări de care blindate gata de luptă în sectorul de Sud al frontului de Est, bombardând cu eficacitate aerodromurile sovietice.

Inamicul a suferit pierderi considerabile în urma atacurilor avioanelor de luptă în spaţiul din jurul Moscovei, precum şi la Nord-Est de Lacul Ilmen.

Luptele violente în Africa de Nord continuă. Avioanele *Stuka* germane şi avioane în picaj italiene au combătut cu eficacitate coloane motorizate şi poziţii de artilerie antiaeriană britanice.

Vânătorii germani au doborît cinci avioane inamice în apropiere de Tobruk.

COMUNICATUL ITALIAN

MARI CONCENTRĂRI DE TRUPE ENGLEZE ATACATE DE AVIAŢIA ITALIANĂ ŞI GERMANĂ

ROMA 10 (Raodr). — Iată comunicatul oficial al marelui cartier general al forţelor armate italiene No. 556:

In zona Sollum, presiunea inamicului împotriva poziţiilor fortificate apărate de trupele noastre, s'a intensificat.

La sud de Tobruk luptele au continuat, rezultă că mitraliorele cuirasate inamice au fost distruse.

Formaţiunile aeriene ale Axei au reînoit cu succes, atacurile împotriva considerabilelor concentrări de mijloace mecanizate inamice dela est de Bir El Gobi şi împotriva coloanelor motorizate în mers; Tobrukul, precum şi puternice concentrări de unităţi cuirasate din zona dela est de cetate, au fost şi ele bombardate în mod eficace.

In cursul numeroaselor lupte aeriene 19 avioane inamice au fost doborîte: 13 din ele de către noulle noastre avioane de vânătoare iar şase de aviaţia de vânătare germană. Două avioane inamice au fost distruse de artileria anti-aeriană dela Agedabia şi Sollum.

Lipsesc opt avioane de ale noastre.

Avioanele inamice au aruncat bombe la Dorna şi la Bardia: în această din urmă localitate au fost atinse două spitale de campanie care purtau în mod foarte vizibil semnele Crucii Roşii. Sunt de plâns câţiva răniţi printre cei internaţi în aceste spitale.

In noaptea de 9 spre 10 Decembrie, aviaţia inamică a atacat oraşul Trapani: pagubele au fost neînsemnate.

Avioanele noastre au bombardat cu eficacitate vizibilă instalaţiunile din insula Malta. Unul din vasele noastre, care se întorcea din Libia, având pe bord 2000 de prizonieri britanici, a fost torpilat în apropierea coastelor Greciei de către un submarin inamic.

Operaţiile de salvare sunt în curs.

SECRETUL STRATEGIEI JAPONEZE IN PACIFIC PRODUCE MARI INGRIJORĂRI LA LONDRA

BERLIN 10 (Rador). — Ziarele germane stărue asupra primelor mari victorii japoneze în Pacific printre care debarcarea în Filipine şi atacul împotriva Singapurului.

Deasemeni, sunt scoase în relief acţiunile de nimicire a bazelor americane din insulele Guam şi Wake.

12 UHR BLATT aminteşte scufundarea cuirasatului OKLAHOMA şi VEST VIRGINIA şi constată că, după raporte sigure, vapoarele americane staţionate în Havai înainte de atacul japonez reprezentau vreo 60 la sută din întreaga marină de război americană. Chiar dacă restul flotei americane s'ar uni cu unităţile dela Havai, forţa astfel constituită va fi insuficientă faţă de flota japoneză.

„Secretul strategiei japoneze în Pacific" pricinueşte mari îngrijorări la Londra, unde nu se poate înţelege care sunt principiile pe care se bazează planul de atac japonez.

VOELKISCHER BEOBACHTER scrie că acţiunea Japoniei împotriva Statelor Unite a făcut o imensă impresie în cercurile militare şi politice. Singapurul, prevăzut de decenii de englezi cu cele mai moderne mijloace de luptă, pluteşte în primejdie de moarte.

Conducerea de război a Japoniei este caracterizată prin rapiditatea ei scrie BERLINER BOERSENZEITUNG.

BERLINER LOKALANZEIGER consideră atacurile energice ale japonezilor din prima zi a acţiunii ca o lovitură în plin împotriva centrului vital al inamicului. Japonezii au şi reuşit să debarce în regiunile cele mai de seamă ale adversarului. Aceste operaţii dovedesc că Japonia este ferm hotărâtă să caute pe adversar pe propriul său teritoriu şi să ducă atacul spre poziţiile cele mai însemnate ale inamicului.

JAPONEZII AU DEBARCAT PE INSULA LUZON DIN ARHIPELAGUL FILIPINELOR

SHANGHAI, 10. (Rador). — Corespondentul Agenţiei „D. N. B." transmite:

Cu privire la luptele de pe insula Luzon, principală insulă din arhipelagul Filipinelor, se primesc următoarele amănunte din Manila:

Cu toate atacurile aviaţiei Statelor Unite, marina japoneză a executat cu succes operaţii de debarcare în două puncte importante din nordul insulei Luzon şi anume la Vizan şi Appari.

Informaţii nord-americane vorbesc de puternice forţe debarcate de japonezi şi afirmă că trupele Statelor Unite sunt în pericol.

Atât dela Vizan, cât şi dela Appari se îndreaptă spre sud linii de cale ferată către Manila.

La Manila domneşte o vie nervozitate.

Se continuă operaţiile pentru evacuarea populaţiei civile.

MARINA STATELOR UNITE A SUFERIT CEA MAI MARE INFRÂNGERE DIN ISTORIA EI

BUENOS AIRES, 10 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

Impresia produsă în Statele Unite de atacurile fulgerătoare ale japonezilor este redată astfel într'un reportaj al reprezentantului din New York al ziarului „Nacion":

„Marina Statelor Unite a suferit cea mai mare înfrângere din istoria ei. Opinia publică este revoltată de faptul că i s'a vorbit totdeauna în sensul că marina de război a Statelor Unite ar fi complect pregătită. Opinia publică din Statele Unite, pusă în faţa actualei catastrofe, a înţeles că a fost amăgită în ce priveşte adevărata forţă a inamicului. In mod sistematic s'a ascuns cetăţenilor ţării ofensiva a japonezilor. In acest fel, Statele Unite se află azi în faţa unui inamic puternic, a cărui putere de atac este formidabilă".

*

SHANGHAI, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB anunţă:

Avioane japoneze au atacat, Miercuri la amiază, Manilla.

In regiunea portului, în vecinătatea fortului Sastiage şi pe vapoare au fost aruncate bombe.

Au fost zărite avioane japoneze de bombardare şi deasupra staţiunii de radio.

AVIAŢIA GERMANĂ A DESFĂŞURAT O DEOSEBITĂ ACTIVITATE PE FRONTUL DE EST

BERLIN, 10 (Rador). — Cu tot timpul defavorabil, arma aeriană germană a desfăşurat o activitate deosebită pe frontul de est.

Numai în răstimpul ultimelor trei zile, aviaţia germană a distrus 14 care blindate inamice şi a avariat greu alte 8.

A distrus apoi 4 baterii antiaeriene şi o poziţie de artilerie, precum şi 310 camioane şi alte vehicule.

De asemeni, aviaţia germană a mai distrus trei trenuri şi a întrerupt cinci linii de cale ferată.

Moscova a fost din noi bombardată cu bombe de toate calibrele, casi un oraş din Carelia Orientală.

Aviaţia germană a înregistrat succese şi în cloceniile cu aviaţia sovietică de apărare. Astfel, numai în lupte aeriene, au fost doborâte 54 de avioane sovietice, alte 9 fiind doborîte de artileria antiaeriană germană.

Aviaţia germană a pierdut în acest răstimp numai 3 aparate.

CHINA COMUNISTĂ A DECLARAT RĂZBOI AXEI

SHANGHAI 10 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D.N.B. comunică:

Guvernul din Ciungking a declarat în mod formal război Japoniei, Germaniei şi Italiei.

Declaraţia de război a fost comunicată de ministrul afacerilor străine, Marţi după amiază, cu prilejul unei conferinţe extraordinare de presă.

Guvernul din Ciungking învinuieşte puterile pactului tripartit de tendinţe agresive şi de intenţia de a voi să cucerească lumea întreagă.

In acest comunicat se spune că cu începere dela 9 Decembrie 1941 orele 24, China de o parte, şi de cealaltă parte Germania, Italia şi Japonia se află în stare de război.

CHINA NAŢIONALISTĂ ESTE ALĂTURI DE JAPONIA

NANKING 10 (Rador). — D. Uang Cing Uei, şeful guvernului naţional chinez, a adresat d-lui Tojo, preşedintele de consiliu al Japoniei, următoarea telegramă:

Dela începutul războiului Japoniei contra Angliei şi Statelor Unite, am avut mulţumirea să primesc numai ştiri care anunţă importante victorii japoneze.

Marea misiune a apărării Asiei Orientale a început. Urez Japoniei un viitor fericit.

TRUPELE ENGLEZE S'AU RETRAS DIN NORDUL MALAYEI

SHANGHAI, 11 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. comunică:

Din Singapore se anunţă că trupele engleze din nordul peninsulei malaeze au trebuit să se retragă, deoarece s'a socotit că este nevoe de reorganizarea lor.

Deasemeni se declară că japonezii au debarcat în centrul peninsulei malaeze cu tankuri grele. Împotriva acestor trupe englezii au trimis deasemeni detaşamente de tankuri.

Puternice detaşamente japoneze au debarcat la Kuantun. Şi în această regiune forţele engleze au trebuit să se retragă.

In vederea întăririi trupelor engleze, au început să debarce la Singapore trupe olandeze din Indiile Olandeze. La Singapore au sosit şi aviatori olandezi. Sosirea aviaţiei olandeze s'a produs după ce aviaţia engleză dela Singapore a suferit grele pierderi din cauza bombardamentului executat de aviatorii japonezi.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9